

Uměleckoprůmyslové museum v Praze
Výroční zpráva za rok 2003

Obsah:

Úvodní slovo ředitelky – 118. rok činnosti UPM

Sbírky UPM

Sbírka skla, keramiky a porcelánu

Sbírka užité grafiky a fotografie

Sbírka nábytku, prací z kovů a designu

Sbírka textilu, módy a hraček

Činnost restaurátorského oddělení

Výstavní činnost

Výstavy v hlavní budově muzea

Výstavy v Galerii Josefa Sudka

Výstavy ve spolupráci

Návštěvnost muzea

Činnost oddělení komunikace

Výchovně – vzdělávací činnost

Ediční činnost

Činnost majetkoprávního oddělení

Činnost knihovny

Obchodní činnost

Přehled příjmů

Zpráva o finančním hospodaření

118. rok činnosti UPM

UPM patří nyní mezi 15 sbírkových institucí, které zůstaly příspěvkovými organizacemi řízenými MK ČR. Již v minulém roce vypracovalo muzeum na pokyn MK ČR Koncepti rozvoje UPM na léta 2003 – 2008, která se stala i podkladem pro vládou schválenou Koncepti účinnější péče o movité kulturní dědictví (koncepte muzejnictví). Na jejím základě dostalo UPM uložené hlavní úkoly:

- zpracovat střednědobou sbírkotvornou koncepci do roku 2008
- provést analýzu rizik a živelných pohrom a jejich destruktivních vlivů na kulturní dědictví uložené v organizaci
- připravit seznam výstavních projektů možných uspořádat v roce 2004 v zahraničí (splněno k 30.6)
- spolupracovat s Akademií věd ČR – Střediskem pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí 2. světové války (probíhá)
- řešit následky povodňových škod na budově (2. etapa splněna)
- dokončit rekonstrukci zámku v Kamenici nad Lipou (splněno)
- zahájit přípravu výstavby centrálního depozitáře (splněno)

V loňském roce vypracovaná Koncepce rozvoje UPM si vyžaduje přepracování, zejména po posunutí projektu vybudování nového depozitáře až na období 2005 – 2007. Její přepracování bylo připravováno během roku s ohledem na probíhající stavební práce a další výše uložené úkoly. Další možnosti budou záviset na stanovených úkolech pro rok 2004, tj. zejména pokračování projektu nového depozitáře a s ním spojené rekonstrukce hlavní budovy. Úprava koncepce také ukazuje nutnost zdůraznit, že rozsah a význam našich sbírek i význam naší odborné a metodické činnosti, nás opravňuje uvažovat i o rozšíření tradičního názvu muzea o slovo Národní, aby bylo posíleno vnímání jeho postavení ve smyslu celostátního a mezinárodního významu. Rozhodně odmítáme návrhy na připojení muzea k Národní galerii. Bohatství a rozmanitost sbírek UPM, jejich využívání pro výstavní projekty doma a reprezentaci v zahraničí, je stále jen zlomkem jejich kapacity využití. Proto již dlouho směřujeme k vytvoření muzejních tematických poboček: Muzea módy a textilu, Muzea fotografie či Muzea skla. Sbírkou proto zapůjčujeme i do jiných stálých expozic: v letošním roce do rozšířené expozice Zahraničního umění či Starého umění NG, expozice Muzea kubismu NG, stálé expozice historického nábytku na zámku Nové Hrady u Litomyšle (rozšíření expozice). Mimořádnou akcí bylo otevření dlouhodobé expozice šperku ze sbírek UPM pod názvem Pražský kabinet šperku v Hergetově cihelně ve spolupráci se společností COPA.

V rámci druhé etapy sanace povodňových škod byly zpevněny základy budovy, vloženo nové stahující patro a v souvislosti s těmito pracemi přebudován sklad knihovny. Nové prostory bude spojuvat výtah rozšířený i pro osobní doprovod přepravovaných knih, dvě patra byla vybavena mobilními regály. (Knihovna i v průběhu těchto prací dodržela výpůjční službu uživatelům.)

K závěru roku byla ukončena rekonstrukce/obnova zámku v Kamenici nad Lipou, určeného pro uložení části sbírek. Projekt je dílem arch. Jana Adámka, v roce 2003 práce provádí firma PSJ holding. V roce 2004 by měly být ještě opraveny a sjednoceny vnější a vnitřní fasády zámku.

Díky příspěvkům z ISO jsme mohli opět zlepšit klimatické podmínky v dalších výstavních sálech, vybavením automaticky ovládanými roletami pro okna západní strany a rozšířením automatického zvlhčovacího systému. Na zachování stability ohroženého dvoustěnného skla je určen příspěvek na klimatizovanou vitrínu, pro vystavování karlštejského pokladu bezpečnostní vitrína ve stálé expozici. Významné byly v roce 2003 i prostředky ISO na restaurování a vybavení restaurátorských dílen, stejně tak na počítačovou techniku pro zpracování sbírek.

Výstavní činnost probíhala v neztenčené míře, naopak byla rozšířena o několik let připravovaný projekt výstavy Ladislava Sutnara, připravený zejména dr. Ivou Janákovou (viz. zpráva II. sbírky). Pro její prezentaci jsme nakonec zvolili spolupráci (smlouva o sdružení) se Správou Pražského hradu, výstava se uskutečnila v prostorách Jízdárny. Výstava měla významnou finanční podporu MK a konala se pod osobní záštitou ministra kultury Pavla Dostála. Jejího zahájení se zúčastnil i Radoslav Sutnar, syn Ladislava Sutnara, s manželkou. V jejím průběhu probíhala jednání o její další případné další cestě, ale bohužel ji odřekl původní partner Cooper Hewitt Museum v New Yorku. Pro rok 2004 byla dohodnuta její cesta do Museum für Gestaltung v Zurichu, Neues Museum v Norimberku (Neue Sammlung v Mnichově) a Museum Boijmans van Beuningen v Rotterdamu. Výstava sice neměla rekordní čísla návštěvnosti, ale byla vysoce hodnocena všemi návštěvníky, laiky i odborníky. Vzhledem k tomu, že UPM se v jednotlivých sbírkách již v minulých desetiletích věnovalo mnoha aspektům vývoje designu a jeho specifickým projevům v ČR, rozhodli jsme se podat na MK institucionální vědecko-výzkumný dlouhodobý grant na téma Instituce moderního designu 20. století v ČR. Za jeho vypracování zodpovídala hlavní kurátorka Eva Uchalová. Grant by měl navazovat na předchozí výzkum, ukončen bude publikací a v optimálním případě vytvořením další části stálé expozice po rekonstrukci hlavní budovy.

Výsledky soutěže o evropské muzeum roku EMYA, do které jsme přihlásili stálou expozici UPM (2002), byly vyhlášeny v Kodani. Vyhlášení jsme se z pracovních i finančních důvodů tentokrát nemohli zúčastnit: ve velké konkurenci zvítězila nová stálá expozice Victoria and Albert Museum v Londýně – British Galleries. Expozice UPM byla nicméně zařazena do závěrečného výběru.

Další odborná činnost je popsána ve zprávách jednotlivých odborných oddělení, jejichž práce

se sbírkami je pro činnost muzea základní. Páteří všech projektů je oddělení prezentace sbírek, minimálně personálně obsazené a velmi vytěžované a efektivní ve všech složkách. Stejně bohatá je agenda majetkoprávního oddělení, zejména agenda CES. Novou vedoucí je PhDr. Jana Croy. Pro obchodní agendu byla přijata Mgr. Hana Meissnerová .

Vedle pozitivních výsledků v akvizičním programu, zejména z grantů MK a darů nejmenovaného dárce, jsme byli otřeseni hrubou krádeží šperků zapůjčených na výstavu Diamantů z období Art Deco v belgickém Diamond Museum v Antverpách. Přes dokonalé zabezpečovací systémy zřejmě došlo k lidskému selhání, které bylo využito profesionály. Vyšetřování bylo ukončeno, pátrání pokračuje, připravuje se právní řešení pojistné smlouvy.

Významnou akcí z hlediska zapojení do odborného života, bylo spolupořádání 1. sjezdu historiků umění, jehož společenská část se konala v prostorách UPM. Příspěvky se zúčastnila ředitelka a Radim Vondráček.

Aktivita ředitelky:

Členka odborných komisí MK, vědecké rady MG Brno, Východočeské galerie Pardubice, Rady Národního muzea. Členka několika výběrových komisí, komise pro Design 2003. Prezidentka evropské společnosti Světlo a sklo se sídlem v Kamenickém Šenově. Spolupráce na projektu ABSURDITY TOTALITY, iniciativě při Nadačním fondu muzeí a galerií. Předsedkyně oborové komise managementu AMG a vedoucí projektu Matra.

Dlouholetá spolupráce Nizozemské asociace muzeí s českými muzei (AMG) byla formálně ukončena v roce 2002 a její poslední projekt Matra – Transformace společnosti měl ještě závěrečné setkání zúčastněných zemí v lednu v Holandsku.

V březnu jsem byla na několikadenní stáži v mnichovských muzeích, která byla organizována bavorským ministerstvem kultury. Program byl zaměřen zejména na depozitáře, systémy zpracovávání sbírek a expozice. V červnu jsem navštívila výstavu Art Deco v londýnském Viktoriá&Albert Museum, kam jsme zapůjčili významnou část exponátů pro oddíl Československo. V září jsem se zúčastnila společné konference komisí muzeí užitého umění a skla při ICOM v italském Janově. V květnu jsem se zúčastnila vernisáže výstavy České sklo v Rize v rámci Dnů Prahy v Rize, v listopadu zahájení výstavy fotografií F.Drtíkova v moskevském Domě fotografie, opět v rámci Dnů české kultury v Moskvě.

Velkou radost mi přinesla v závěru roku (3.12) skutečnost, že za dlouholetou kulturní spolupráci nejen s Republikou Francie, mě ocenil ministr kultury Francie udělením řádu Rytíře umění a písemností Republiky Francie.

Helena Koenigsmarková
Ředitelka

Sbírky UPM

Sbírka skla, keramiky a porcelánu

Hlavní úkoly – výstavy

V roce 2003 bylo ve sbírce skla, keramiky a porcelánu realizováno několik významných velkých výstav, především pro zahraniční muzea. Po úspěchu výstavy Buquoyské sklo 1621–1850 v Česku i Německu, jsme tuto výstavu představili v Pobjoimaan Muzeu ve finském Oulu, opět s mimořádným ohlasem. O Buquoyské sklo je i nadále velký zájem – v roce 2004 se konají dvě mírně obměněné reprízy ve španělské Zaragoze a La Granje (autorka výstavy H.Brožková).

Na žádost Magistrátu hl.m.Prahy jsme pro Lotyšsko připravili výstavu mapující vývoj českého skla od renesance po současnost a pod názvem České sklo jsme ji představili v rámci Dnů města Prahy v Rize (autor M.Hlaveš). Na počátku roku proběhla ve španělské La Granja výstava španělského skla ze sbírek našeho muzea (H. Brožková). Ve výstavním sále UPM se uskutečnila výstava manželů Roubíčkových v rámci dlouhodobého projektu „Mistři evropského sklářství“ (M. Hlaveš, L. Hofmanová).

V druhé polovině roku se celá sbírka intenzivně zabývala přípravou výstavy „Přirůstků“, kde jsme mimo jiné představili část tzv. Jílkovy sbírky, kterou nám v roce 1997 zakoupilo Ministerstvo kultury Zásadním způsobem se sbírka skla podílela na přípravě a realizaci výstavy Ladislava Sutnara v Jízdárně Pražského hradu. (M. Hlaveš). V muzeu v Karlových Varech proběhla čtvrtá a zároveň poslední repríza výstavy 210. let Slavkovské porcelánky (D. Hejdová). Podíleli jsme se také na výstavě dr. Vondráčka a sbírky grafiky Glaube–Liebe–Hoffnung pro německý Neukirchen (H. Brožková).

Zápůjčky

Kromě samotných výstav jsme spolupracovali na několika výstavách partnerských institucí, z nichž nejvýznamnější byla „Tulipán v lesku půlměsíce“ v Národní galerii, kam jsme zapůjčili větší soubor habánské keramiky a kolekci skla, inspirovaného islámskými vlivy (autorka textů H. Brožková, spolupráce J. Černovská). Pokračovala dlouholetá a intenzivní spolupráce se sklářskými a keramickými výtvarníky, podniky a školami – keramické sympozium Letní plastika 2003 v Bechyni, výstava skla Kopeckého školy, Současný český design (M. Hlaveš, L. Hofmanová). Mimo uvedené projekty jsme uskutečnili několik meších zápůjček a dále spolupracovali vedle českých i s mnoha zahraničními muzei, např. Glassmuseum Passau, Fundación National del Vidrio Segovia (La Granja), Kunsthistorisches a Technisches Museum, Mak Vídeň, Museo d'Arti Applicate v Miláně.

Akvizice

V roce 2003 se podařilo do sbírky získat několik mimořádných předmětů, např. unikátní majolikovou renesanční misku a barokní řezaný pohár, zakoupený z prostředků ISO MK. Sběrka současnosti je průběžně doplňována především dary samotných výtvarníků či škol a podniků, pravidelným dárcem je např. Moser Karlovy Vary. Prioritou sbírky při získávání nových akvizic zůstává mapování současné sklářské a keramické tvorby, zaměřené především na absolventy vysokých uměleckých škol. Do historických sbírek se snažíme získat předměty výjimečné historické a umělecké hodnoty, a to zejména bohemika, v menší míře i evropskou provenienci.

Granty a další vědecko výzkumná činnost

H. Brožková a J. Schöttner začali pracovat na dlouhodobém výzkumném úkolu zpracování harrachovského skla, jehož výsledkem by měla být obsáhlá publikace a výstava (ve spolupráci s J. Merglem, Glassmuseum Passau). H. Brožková pokračuje na badatelském úkolu zpracování katalogu barokního malovaného skla a porcelánu z dílny D. a I. Preisslerů s cílem vytvořit databázi díla v českých i cizích sbírkách, také pokračuje na publikaci „Příběh českého skla – z pokladů UPM“ (vydavatelství Arkus). J. Fronek zpracovává rešerše z vídeňských sbírek a knihoven – užité umění manýrismu a baroka. Probíhají výzkumné práce na záchranu dvojstěnných skel, podmaleb a portrétních siluet. Z prostředků ISO MK jsme nechali udělat analýzy ohrožených předmětů a v současné době se již restaurují. Dále pokračuje vědecký úkol na zpracování těchto předmětů, ke spolupráci jsme přizvali dr. Mádlu z Ústavu dějin umění AV ČR. V průběhu roku pracoval na odborné stáži ve sbírce skla M. Stříbrný z Vyšší školy informačních služeb, který pod vedením H. Brožkové zpracoval katalog portrétních siluet z naší sbírky, tato jeho práce stala podkladem pro jeho závěrečnou práci.

V roce 2003 jsme dokončili práci na grantu z prostředků Evropské unie CULTURE 2000 „Evropská sklářská tvorba 1945–2000“, ve spolupráci s University of Sunderland ve Velké Británii a IKA Mechelen v Belgii. Výstupem grantu se stalo DVD, které mapuje sklo od 105–ti umělců z 11–ti evropských zemí. (H. Brožková). Rovněž tak pokračovala práce na grantu Biedermeier pod vedením dr. Vondráčka, zatím jsou zpracované vídeňské veřejné a zčásti i soukromé sbírky (H. Brožková, J. Fronek).

Účast na sympóziích, konferencích, v komisích

V září 2003 se v UPM proběhl 1. sjezd českých historiků umění, kterého se zúčastnili H. Brožková, J. Fronek a J. Schöttner. Na sympoziu „Okna a dveře“, pořádaném Sdružením architektů a historiků v Nových Hradech, přednesla H. Brožková příspěvek na téma „Ploché a okenní sklo ze sbírek UPM“. Pokračoval cyklus přednášek pro pracovníky památkových ústavů z Čech a Moravy (H. Brožková). M. Hlaveš se stal členem výboru sklářské sekce ICOM a za UPM se podílel také na pořádání tradičních sympózií keramiků v Bechyni.

Badatelé, návštěvy, kontakty

Sbírku skla, keramiky a porcelánu navštívil několikrát dr. Helmut Riecke z Kunstmusea Düsseldorf, Tina Oldknow, kurátorka sbírky skla z Corning Museum of Glass (USA) spolu s dr. Janem Merglem v rámci přípravy putovní výstavy „České sklo po roce 1945“, která začíná v roce 2005 v Düsseldorfu a končí 2006 v Praze (M. Hlaveš). Mezi další významnější návštěvy patřili prof. Rainer Slotta, ředitel Bergbaumuseum v Bochumi, Heikki Matiskainen, ředitel Museu skla ve finském Riihimäki, Akihiro Isogai, profesor na Univerzitě věd a umění v Kurashiki v Japonsku, který se zabývá dvojitým sklem. Opět po několika letech jsme navázali kontakt s Museem del Vidrio v La Granja a jeho novou ředitelkou dr. Palomou Pastor Rey de Viñas, připravili jsme pro ně dvě velké výstavy (viz výše) a spolupráce bude pokračovat i v příštích letech.

Péče o sbírky a administrativa

L. Hofmanová a J. Černovská pokračují v reorganizaci depozitářů a pečují o svěřené sbírky. Spolu s restaurátorkou Z. Brožkovou kompletně vyčistily sbírkové lustry v expozici UPM v Klášterci nad Ohří. J. Černovská spolu s fotografkou a E. Winkelhöferovou zdokumentovaly celou sbírku Lobmeyr, nyní uloženou v muzeu v Kamenickém Šenově, podán návrh na prohlášení za kulturní památku.

Personálie

J.Fronek, J.Schöttner a M.Hlaveš pokračují ve studiu (doktorandské)..

M. Pechačová odešla na mateřskou dovolenou, na její místo nastoupila J. Černovská, která tak spravuje depozitáře historické keramiky, porcelánu i skla. V září nastoupila na místo asistentky sbírky E. Wicklehöferová, externě se sbírkou spolupracuje D. Skyvová (DEMUS). Rovněž se sbírkou spolupracují dvě bývalé pracovnice dr. D. Hejdová a dr. O. Drahotová.

Helena Brožková
vedoucí sbírky

Sbírka užití grafiky a fotografie

Hlavní úkoly – výstavy

Důležitou událostí v současné historii II. sbírky byla řada významných jednání, která se v uplynulém roce uskutečnila z podnětu ředitelky UPM a kurátora sbírky fotografie Jana Mlčocha k projektu samostatné budovy Muzea fotografie jako součásti UPM. Projekt byl projednáván na zvláštním zasedání vědecké rady a na úrovni MK ČR.

Dominantní aktivitou II. sbírky v uplynulém roce byla výstavní činnost. Z fondů sbírky se uskutečnily celkem tři zásadní výstavy, které měly zahraniční dosah. Retrospektivní výstava **Ladislava Sutnara**, která se konala v Jízdárně Pražského hradu, byla hlavní výstavou UPM roku 2003. Výstava a kniha byly připravovány od roku 1999 za podpory grantů GAČR, MKČR a amerických nadací Getty Research Grant a Trust for Mutual Understanding mezinárodním týmem odborníků pod vedením Dr. Ivy Janákové. Výstava byla koncipována komplexně podle soudobých světových standardů výstavní prezentace, tj. s mnoha dalšími doprovodnými aktivitami a programy, které se podařilo uskutečnit díky grantu MK ČR, finanční podpoře Velvyslanectví USA v Praze a generálnímu partnerovi výstavy společnosti Metrostav. Oceňováno bylo invenční architektonické a grafické řešení expozice, zpracované studii Olgoj Chorchoj a Machek–Babák. K výstavě byly vytvořeny webové stránky www.sutnar.com studiem dgú, které získalo za tento projekt řadu ocenění, z nichž nejdůležitější byla nominace na titul FlashForwardFestival 2003 v San Francisku. Týdeník Reflex prohlásil výstavu za událost roku 2003.

Publikace Ladislav Sutnar: Praha – New York, Design in Action vydaná k výstavě, byla nominována v soutěži Magnezia Litera a získala 1.cenu ministra kultury ČR v soutěži Nejkrásnější česká kniha roku 2003 v kategorii katalogy. Editorka publikace Iva Janáková získala za odborné zpracování díla Ladislava Sutnara Výroční cenu Josefa Krásy Výboru Uměleckohistorické společnosti v českých zemích.

Z podnětu UPM a ve spolupráci s dalšími subjekty (Fraktály Publishers, s.r.o., Naga, Modernista, Trico) byly vydány faksimile dvou publikací Ladislava Sutnara – Controlled Visual Flow a Shape, line

and color, dále realizovány prodejní repliky hraček, varného skla, série pohlednic a plakátů a soubor triček. Společnost Metrostav vydala v odborné spolupráci s UPM sérii propagačních a upomínkových předmětů. Kalendář z této série obdržel 1. cenu v soutěži o nejkrásnější kalendář roku v kategorii typografické kalendáře.

Pro návštěvníky připravili pracovníci UPM k výstavě bohatý doprovodný program – uskutečnila se řada komentovaných prohlídek pro laickou i odbornou veřejnost. K výstavě byly vydány pracovní listy a navštívila ji řada školních skupin. UPM také ocenilo studentské práce Vyšší odborné školy grafické v Praze vypracované na téma dílo Ladislava Sutnara. Kurátorka výstavy měla řadu přednášek: na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, Střední odborné škole grafické v Praze, na Střední umělecké škole v Uherském Hradišti a na večeru designu, který uspořádalo designérské studio MM Cité ve Zlíně. Česká televize ve spolupráci s UPM odvysílala dokumentární film o Ladislavu Sutnarovi (režisér Jan Soukup).

Jako výstava, reprezentující českou kulturu na českých dnech v Moskvě, byla otevřena úspěšná přehlídka stěžejního díla Františka Drtikola z let 1918–1935. Výstava se konala v Moskevském domě fotografie v rámci dnů české kultury a byla otevřena za účasti českého a ruského ministra kultury.

K výstavě byl publikován katalog s textem kurátora výstavy Jana Mlčocha.

Velký ohlas zaznamenalo americké turné výstavy Českého filmového plakátu, kterou ze sbírek UPM připravil Petr Štembera (ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně). Výstava se konala v Českém centru v New Yorku a v roce 2004 bude ve Filmové akademii v Los Angeles. Výstavy doprovázely přednášky Petra Štembery.

Zápůjčky

Z domácích výstav byla důležitá účast UPM ve stálé expozici nově otevřeného Muzea kubismu v Domě u Černé Matky Boží (Janáková, Vlčková, Štembera). Pro výstavu Design pro každý den, kterou v Obecním domě uspořádala nadace Prostor, připravila Iva Janáková část současný grafický design. Díky daru Nadace Prostor získalo UPM do svých sbírek cca 40 plakátů grafiků mladé generace.

Akvizice

Z významných akvizic jmenujme soubor vzorníkových knih pražské kartounky konce 19. století, který byl zakoupen z programu ISO z dotace MK ČR. Z téhož zdroje bylo financováno restaurování unikátní výstavy Ladislava Sutnara z roku 1934 a originálních kreseb Alfonse Muchy.

Granty a další vědecko výzkumná činnost

V uplynulém roce byl završen dvouletý výzkumný grant GA ČR „Umění biedermeieru v českých zemích“ (průzkum českých i zahraničních sbírek). Hlavní řešitel Radim Vondráček uskutečnil řadu studijních pobytů ve Vídni (Universität Wien, MAK, Technisches Museum)

Z iniciativy UPM se uskutečnilo mezioborové symposium „Kultura biedermeieru v českých zemích“ ve dnech 6.–8. března v Plzni, na němž se UPM účastnilo organizačně i odbornými příspěvky (Radim Vondráček).

Účast na sympóziích, konferencích, v komisích

Významnou akcí umělecko-historické obce byl 1. sjezd historiků umění, který se konal 25. a 26. září 2003 v prostorách FF UK a UPM. Na přípravě sjezdu se pracovníci II. sbírky podíleli jak odbornými příspěvky (Radim Vondráček), tak organizačně (Lucie Vlčková). Na mezinárodní konferenci Museum Network Conference v Rotterdamu byl prezentován projekt Sutnarovy výstavy (Iva Janáková.).

Badatelé, návštěvy, kontakty

Z významných badatelů ve fondech II. sbírky jmenujme dlouholetého kolegu a mecenáše sbírky prof. Jindřicha Tomana, vedoucího katedry slavistiky v Ann Arboru v USA, Matthew Witkovskyho, kurátora sbírky fotografie Museum of Art ve Filadelfii, Nicholause Lowryho, ředitele aukční síně Swann v New Yorku. Zajímavé návštěvy a kontakty byly spojeny s výstavou Ladislava Sutnara, na kterou přijeli James Peto, hlavní kurátor National Museum of Design v Londýně, britský kritik a esejista Rick Poyner, studijní skupiny z Institutu Bauhausu v Desavě pod vedením profesora Joachima Krause a z Rochester Institut of Technology pod vedením Rogera Remingtona, Serge Lemoine,

ředitel Musée d'Orsay v Paříži, Robert Staples a Barbara Charles, současní američtí designéři a spolupracovníci Charlese Eamese.

Personálie

V minulém roce došlo také k personálním změnám. K 30. červnu odešel do důchodu dlouholetý kurátor sbírky plakátu, v letech 1994–98 vedoucí sbírky PhDr. Josef Kroutvor. Od 1. září nastoupila Lucie Vlčková, která v průběhu měsíce získala doktorát a jako junior curator se podílí na úkolech II. sbírky.

PhDr. Iva Knobloch
Vedoucí sbírky

Sbírka nábytku, prací z kovů a designu

Hlavní úkoly – výstavy

V roce 2003 byla otevřena expozice nazvaná Pražský kabinet šperku v Hergetově cihelně v Praze, kde jsou vystaveny především šperky (ale také šperkovnice, zrcadla a šaty) ze sbírek UPM. Tento poměrně rozsáhlý projekt (přes 400 sbírkových předmětů) ve spolupráci se společností COPA si vyžádal dlouhodobou přípravu včetně popisek, textů a fotografií do doprovodné publikace.

Rovněž velká pozornost byla věnována přípravě expozice uměleckého kovářství v zámku Kamenice nad Lipou, která se bude v následujících letech dále rozšiřovat.

Došlo také k doplnění expozice v Domě U Černé Matky Boží (Národní galerie v Praze), na zámku v Nových Hradech, ve Šternberském paláci (Národní galerie v Praze), v klášteře sv. Jiří (Národní galerie v Praze) aj.

Z velkých výstav UPM vynikla především výstava v Jízdárně Pražského hradu věnovaná osobnosti Ladislava Sutnara, na které byly prezentovány také exponáty ze III. sbírky UPM.

Na konci roku proběhla ve výstavním sále UPM výstava „Přirůstky UPM 1992 – 2002“, kde jsme měli možnost veřejnosti přiblížit významné akvizice posledních let a zároveň se seznámit s novými akvizicemi ostatních sbírek UPM.

Zápůjčky

V průběhu roku sbírka spolupracovala s ostatními tuzemskými galeriemi a muzei na řadě výstav, které si vyžádaly odbornou přípravu, administrativní zajištění, restaurátorské zásahy a zvláštní opatření při transportu. Z mnoha výstav lze jmenovat např. Český granát (Moravská galerie v Brně), Kepler a Praha (Národní technické muzeum v Praze), Proměny českého šperku na konci 20. století (Pražský hrad), Salon mechanické hudby (Technické muzeum v Brně), Stříbro (Regionální muzeum K.A.Polánka v Žatci), Hygiena tří století ze zámeckých sbírek (Národní památkový ústav Brno) atd. Rovněž jsme navázali kontakty se zahraničními institucemi a podíleli se na výstavách Art Deco (Londýn), 400 Years of Diamond Jewellery in Europe (Tokyo, Osaka), Art Deco Jewellery v Diamond Museum v Antverpách s neblahým koncem (krádež souboru z UPM), Designmuseen der Welt zu Gast (Norimberk) apod.

Akvizice

Minulý rok byl bohatý na nové akvizice, které významně obohatily a rozšířily naši současnou sbírku. Byla zakoupena např. psací souprava z dílny Erhard und Soehne (1910 – 1915, 9 kusů) nebo schránka na ostatky, Josip Plečnik (Praha, 1922 – 1924).

Na základě společné výstavy firmy Mono a šperkařky Evy Eisler, která proběhla v UPM, jsme darem obdrželi 9 souprav příborů firmy Mono a brož „Zakroucenina“ od výše zmiňované autorky.

Nemalou součástí akvizic tvoří také dary od příznivců UPM. Na prvním místě je třeba především jmenovat velkého „mecenáše“ UPM, dr. Jiřího Palmera, který III. sbírku v roce 2003 obohatil o řadu stříbrného stolního náčiní, o soubor nábytku od firmy Kohn z r. 1910, konvolut historických interiérových hodin, historické paravány a další cenné sbírkové předměty.

Vzhledem k restitučním zásahům v minulých letech, kdy jsme zvláště liturgické předměty navraceli původním majitelům, jsme uvítali, že Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových nám odevzdal několik předmětů, jež opět pomohou rozšířit sbírku liturgie.

Základní akviziční politika III. sbírky zejména v designu spočívá na osobních kontaktech s tvůrci a umělci, kteří svými dary nám umožňují dokumentovat současnou umělecko – řemeslnou a designérskou produkci. Zvláště spolupráce s nadějnými mladými, začínajícími autory se ukázala jako velmi užitečná. Do sbírky se podařilo získat konvolut nové tvorby současných designérů – Bořka Šípka, Rudolfa Netíka, Karla Kobosila, Mojmíra Ranného, Adama Slabého, Gabriely Náhlíkové a dalších. Významným přírůstkem je i soubor nábytku z vlnitého kartonu od Jiřího Kočandrleho.

Granty a jiná vědecko – výzkumná činnost

V minulém roce se podílela dr. Karasová na grantu dr. Radima Vondráčka, který se týkal českého a evropského biedermeieru. Za III. sbírku tak došlo ke zpracování nábytku doby biedermeieru nejen na území České republiky, ale i v zahraničí (Viedeň – MAK, fotodokumentace nábytkových předloh od Josefa Danhausera).

Zároveň byly předloženy podklady k institucionálnímu grantu se zaměřením na České instituce moderního designu, jehož zpracování je naplánováno na dalších 7 let a do něhož se zapojí všichni kurátoři sbírky.

Kromě grantů lze za vědecko – výzkumnou činnost považovat každé odborné zpracování našich sbírek a jejich prezentace veřejnosti prostřednictvím výstav či katalogů. Např.

u příležitosti otevření expozice v Hergetově cihelně byl vydán katalog, stejně tak při výstavě Přírůstků UPM.

Zároveň byla věnována velká pozornost lektorské činnosti ve stálé expozici UPM, kterou pracovníci sbírky ochotně a často provádějí v češtině i v cizích jazycích, a dále spoluprací s různými odbornými školami (CIEE UK Praha – výuka zahraničních studentů, Vyšší odborná škola informačních služeb – vedení diplomových prací, oponentury studentů vyšších a vysokých škol, bakalářské a magisterské studium při šperkařské škole v Turnově a VŠCHT v Praze – spolupráce při vypracování sylabů a skript). Také účast na různých přednáškách je jednou z možností, jak prezentovat naše muzeum a naši práci (Hefaiston, Trmalova vila).

Účast na sympóziích, konferencích, v komisích

Dr. Karasová je stálou členkou restaurátorské komise Ministerstva kultury ČR, která uděluje restaurátorům licence na základě předložených prací a řeší aktuální otázky koncepce restaurování a konzervace sbírkových předmětů a kulturních památek v ČR. Dále je členkou nákupní komise a vědecké rady NTM.

Badatelé, návštěvy, kontakty

Neodmyslitelnou součástí muzejní práce jsou návštěvy badatelů a zájemců z řad odborné i laické veřejnosti, ať soukromých, kteří potřebují poradit s různými předměty, nebo studentů získávajících informace v našich sbírkách, které následně využívají ve svých diplomových pracích. Přicházejí i odborníci z příbuzných tuzemských i zahraničních institucí a seznamují se s našimi sbírkami, aby si prohloubili své znalosti v oboru. Všem badatelům je poskytována veškerá péče, včetně fotodokumentace žádaných předmětů. Z těchto kontaktů někdy vzejdou zajímavé akvizice i cenné dary do sbírek.

Péče o sbírky a administrativa

V souvislosti s přesuny depozitářů a sbírkových předmětů v důsledku povodní v roce 2002 byly postupně přemísťovány depozitáře dřevořezeb, drahých kovů a jiných materiálů a ukládány podle možností v hlavní budově a mimopražských depozitářích. Sbírkou šperku prošla zásadní fyzickou inventurou. Rovněž pokračovala inventarizace sbírky železa a její přemísťování do Kamenice nad Lipou. Ve druhé polovině roku v důsledku rekonstrukce levého křídla budovy, kde sídlí III. sbírka, proběhlo vystěhování do náhradních místností v hlavní budově (depozitář hodin, I. sbírka). Po zbytek roku odbor pracoval v náhradních prostorách, což při náročném muzejním provozu (četné výstavy a zápůjčky do tuzemska i zahraničí, fyzické inventury apod.) znamenalo značnou zátěž pro všechny pracovníky.

Průběžně pokračovala konzervace a restaurování sbírkových předmětů.

Personálie

Při zaučování nové kurátorky drahých kovů a jiných materiálů PhDr. Petry Matějovičové byla III. sbírce velmi nápomocna PhDr. Světlana Spiwoková, která tuto funkci dříve vykonávala a přešla do oddělení restaurátorů.

Složení III. sbírky se nezměnilo, ale asistentka III. sbírky a oddělení restaurátorů Mgr. Lucie Dolanská se stala také správkyní depozitáře drahých kovů.

PhDr. Daniela Karasová, CSc.

Vedoucí sbírky

Sbírka textilu, módy a hraček

Hlavní úkoly – výstavy

Výstavní činnost jsme na jaře loňského roku zahájili obměnou expozice v centrální vitrině stálé expozice textilu a módy. Bylo zde vystaveno téměř 200 exponátů představujících typy oděvů, kterými se dámská společnost vyrovnávala s letním počasím od dob biedermeieru až po současnost.

V samostatné vitrině jsme kolekcí oděvů a skla připomněli 100. výročí založení sdružení Wiener Werkstätte – organizace, která měla rozhodující vliv na vytvoření moderního designu ve střední Evropě.

Hlavní výstavou loňského roku v budově UPM, které jsme se zúčastnili 66 exponátů, byla výstava „Přirůstky sbírek UPM z let 1992 – 2002“, která soustředila nové zisky s cílem představit koncepci a realizaci akviziční politiky UPM. Tento cíl odpovídal aktuálnímu úkolu MK ČR nově formulovat cíle a prostředky akviziční politiky muzeí a galerií spravovaných ministerstvem kultury, který jsme zpracovávali v listopadu 2003.

Pro Městské muzeum v Litomyšli připravila sbírka módy velmi úspěšnou výstavu Česká móda a fotografie Freda Kramera, Člověk a životní styl 1945 – 1989.

Neuskutečnila se však stálá expozice české tapiserie 2. pol. 20. stol. na zámku v Jindřichově Hradci, kterou jsme připravovali na žádost správy zámku. Jindřichohradecký partner od projektu odstoupil. Kolekcí oděvů z let 1890 – 2000 jsme se zúčastnili realizace expozice šperku v Hergetově cihelně.

Zápůjčky

Významnou formou prezentace sbírek, náročnou na odbornou přípravu i konzervaci exponátů, jsou zápůjčky. Početný soubor módních doplňků jsme poskytli na výstavu Znamé a neznámé pražské pasáže a podchody, kolekci hraček pro výstavu Cestička do školy v Obecním domě a vánočních ozdob pro výstavu v Okresním muzeu v Mělníku. Sběrka textilu 20. století spolupracovala na přípravě výstav Ladislava Sutnara, Jana Kotěry, Zdeňka Seydla, stálé expozice v Památníku na Vítkově a tapiserii Františka Kysely zapůjčila na výstavu Art Deco v Londýně.

Akvizice

Jako každoročně i loňský rok přinesl řadu zajímavých předmětů do sbírek. Nejvýznamnějším nákupem byl soubor vzorkovnic tištěných látek z pražské kartounky z 80. – 90. let 19. století, dotovaný z fondu ISO MK ČR. Sběrka textilu 2. poloviny 20. století získala jako mimořádný dar rozměrnou textilní instalaci Le Grand Déméloir autorky Sheily Hicks, která byla poprvé představena v roce 1978 na Mezinárodním bienále textilního umění v Lausanne ve Švýcarsku a významně doplňuje další díla, která S.Hicks v minulosti věnovala do sbírek UPM. Domácí významnou akvizicí se stala tapiserie Pravda vítězí, která byla utkaná jako dar pro prezidenta Masaryka v roce 1924 ve Valašském Meziříčí. Sběrka je stále doplňována oděvní tvorbou současných designérů.

V době, kdy sbírka liturgických rouch byla zredukována o řadu restituovaných předmětů, se nám podařilo získat darem cenný konvolut rouch ze soukromé sbírky štědrého donátora muzea dr. Jiřího Palmera. Díky dobrým vztahům s církevním řádem kapucínů jsme také získali jako dlouhodobou zápůjčku k odbornému využití několik desítek rouch z pražské Lorety.

Ve sbírce oděvů celého 20. století se opět ukázaly výsledky naší cílevědomé spolupráce s veřejností. Ta na základě prezentace sbírek i informací, poskytovaných médiím (v loňském roce ČT – pořady Barvy života, Kulturní týdeník, Domácí štěstí, dále spolupráce s Českým rozhlasem, časopisy Vlasta,

Tina, Test, Instinkt, magazínem fy Baťa, Textilforum, Můj dům aj.) sleduje se zájmem naši práci a velkoryse nabízí předměty k doplnění sbírek formou darů nebo za minimální cenu.

Granty a další vědecko výzkumná činnost

V loňském roce byl dokončen grant dr. Radima Vondráčka, týkající se českého biedermeieru. Ze sbírky textilu se na něm zúčastnila dr. Uchalová zpracováním fondu oděvů z řady pražských i mimopražských muzeí. Kromě toho se společným úsilím podařilo získat a digitalizovat ke studijním účelům diapositivu vzorkovnicových karet z továren rodiny Leitenbergerů z let 1818–1843 z vídeňského MAKu.

V loňském roce jsme se snažili některá témata svého dlouholetého studijního zaměření završit zpracováním na základě grantů. Žádosti o granty dr. Hlaváčkové s názvem Vývoj odívání a módy v Čechách v letech 1970 – 1989 a dr. Uchalové na téma dětské odívání v průběhu staletí byly vyřízeny negativně stejně jako grant dr. Bažantové na vědecké zpracování fondu historických tapisérií v České republice. Velkou šancí pro muzeum však je udělení institucionálního grantu na dobu sedmi let s tématem České instituce moderního designu, na kterém začínáme pracovat v roce 2004.

Dr. Bažantová již několik let připravuje výstavu Zahrada umění, zaměřenou na díla užitého i volného umění s motivy květin. V r. 2003 navázala plodnou spolupráci s Pražskou botanickou zahradou v Tróji. Její odborní pracovníci se podílejí na zpracování katalogových hesel k jednotlivým exponátům z hlediska botanického, což přináší do značné míry nový pohled na dějiny umění a uměleckých řemesel. Dr. Uchalová pokračovala ve svém dlouhodobém výzkumu pražské módní tvorby, především krejčovských salónů z 1. poloviny 20. století se záměrem uspořádat v příštích letech výstavu. Ve zpracování módy 70. a 80. let 20. století, která má být tématem dalšího dílu cyklu výstav Česká móda, pokračuje nezávisle na neudělení grantu i dr. Hlaváčková.

Důležitou součástí odborné práce je výchova mladých odborníků formou přednášek, vedení praxí a ročníkových či závěrečných prací na vysokých školách. Tímto způsobem spolupracujeme již léta s celou řadou středních odborných škol zaměřených na textilní řemesla, starožitnosti a informatiku, i s vysokými školami – FF UK, Slezskou univerzitou v Opavě, VŠUP – katedrou designu a s Technickou univerzitou v Liberci.

V r. 2003 začala dr. Hlaváčková přednášet vývoj odívání na DAMU, na katedře scénografie, obor kostým a maska. Opakované návštěvy studentů v depozitáři textilu 20. století jsou hodnoceny studenty a vedením katedry jako velmi přínosné, protože umožňují seznámit se s materiálem bezprostředně a podstatně tak zkvalitňují výuku oboru.

Účast na sympóziích, konferencích, v komisích

Dr. Bažantová uplatnila své studium tapisérií na konferenci Oresteie, pořádané Akademií věd ČR na téma „Řecká tragedie jako námět renesanční tapiserie“.

Dr. Uchalová pracuje již od roku 1990 v oděvní sekci ICOMu. Účast na loňském setkání sekce v polském Krakově přineslo mj. zajímavé poznatky o charakteru polského oděvu a jeho vlivu na evropskou módu včetně středoevropských vlasteneckých národních oděvů.

Dr. Hlaváčková byla členkou poroty I. Mezinárodního bienále krajky ve Vamberku a soutěže Šperk roku 2003, kterou pořádá sdružení klenotníků a hodinářů ČR, vedle toho byla členkou i konkursní komise VŠUP Praha. Spolupracuje také při výběru textilních umělců reprezentujících českou výtvarnou scénu na Mezinárodním trienále textilního umění v Lodži. Dr. Uchalová je členkou poradního sboru v MMP

Badatelé, návštěvy, kontakty

Určitou zpětnou vazbou pro vlastní vědecké bádání jsou návštěvy badatelů z řad odborníků a znalců, zejména zahraničních. Např. paní Djurdja Barlett z Velké Británie provádí rozsáhlou rešerši vývoje oděvu v zemích s komunistickým režimem v období po druhé světové válce až do doby zániku těchto politických zřízení. Její studie odpovídá našemu zájmu, částečně publikovaném v knize Česká móda 1940 – 1970. Opakované studijní návštěvy této badatelky jsou přínosem i pro bádání pracovníků UPM, především při získávání zatím nepublikovaných informací o situaci v ostatních komunistických zemích a vedou k vzájemné výměně informací a odborné diskusi.

Z textilních výtvarnic jsme dále přijali paní Linden Sterling, která přijela na pozvání Britské rady, krajkářku Kathrin Earl z Irska a Radmilu Zuman z USA. Vzájemným přínosem byla spolupráce se

sběratelkou a badatelkou Mgr. Petráškovou z Jablonce n.N. v oboru skleněných knoflíků a jejich uplatnění na oděvech. Kromě specialistů a příbuzných muzeí se na nás s žádostí o konzultaci obrátil i zpěvák a herec Ondřej Havelka.

Péče o sbírky a administrativa

Bohatá odborná činnost sbírky je podložena náročnou muzejní prací, prováděnou dvěma správkyněmi depozitářů a asistentkou. Vedle administrativních záležitostí – spolupráce na katalogizaci, inventarizace, přenášení dat do databáze Demus, snímání a provádění záznamů ISO, agenda výpůjček a výstav – k ní náleží především péče o sbírky a manipulace s nimi při výstavách a zápůjčkách. Pracovnice sbírky zajišťují čištění a adjustaci sbírkových předmětů, řádné a bezpečné uložení v obalech, našívání inventárních čísel u přírůstků, spolupracují s restaurátorkami při konzervaci exponátů atd. Práci se sbírkami velmi komplikuje a řádnou péči o sbírky zčásti znemožňuje přeplnění depozitářů a jejich zastaralé a nevyhovující vybavení. V depozitáři 20. st. znesnadňuje a v některých případech znemožňuje práci s tapiseriemi vadné mechanizační zařízení.

Personálie

Tým pracovníků IV. sbírky je již léta konsolidovaný, ke změně došlo na místě správkyně depozitáře sbírky textilu 20. století, která odešla na mateřskou dovolenou a byla nahrazena asistentkou sbírky. Na její místo byla přijata L.Smetanová, absolventka Střední umělecké školy textilních řemesel s dobrými znalostmi problematiky textilu i administrativy, takže plnění odborných úkolů nebylo personálními změnami narušeno.

Obávanou komplikací bylo vyklizení dvou kanceláří sbírky historického textilu a módy na dobu čtyř měsíců z důvodu rekonstrukce přízemí budovy. I přes toto omezení mohly být díky maximální péči správy budovy všechny úkoly kontinuálně plněny.

PhDr. Eva Uchalová

Vedoucí sbírky, hlavní kurátorka muzea

Činnost restaurátorského oddělení

Restaurátorské oddělení se v loňském roce podílelo při péči o uložení sbírek a stavu prostředí sbírek na:

- monitorování klimatických podmínek
- přípravě exponátů a jejich kontrole na všechny výstavy a zápůjčky
- kontrole expozic a depozitářů v UPM
- kontrole expozic s našimi zápůjčkami
- stěhování sbírkových předmětů do mimopražských depozitářů
- kontrole a čištění mobilních zvlhčovačů
- součinnosti při vybavování depozitářů a expozic z programu ISO (rolety, zvlhčovače)
- spolupráci při zabezpečení sbírek před stavebními úpravami
- přípravě žádostí o dotace z programu ISO na rok 2004
- konzultacích při stavebních úpravách v hlavní budově a v Kamenici nad Lipou
- šití textilních obalů na paramenta
- odstrojování krejč. figurín, fotodokumentace a uložení
- zajištění dezinfekce (hl. budova, Chlumín, Ratboř)
- namátkových průzkumech stavu papírových fondů
- čištění předmětů před uložením
- inventuře drahých kovů a následném dohledávání
- demontáži fontány H. Johnové
- zpracování podkladů pro restaurování ohrožených dvoustěnek a podmaleb

Restaurování sbírek

V r. 2003 byly provedeny následující restaurátorské zásahy zásadního významu:

Silikáty (Zita Brožková):

tři renesanční okenní terče, Severní Německo
dóza s montovaným víčkem, lithyalinové sklo, Čechy, kolem 1800
dvoustěnná číška se scénami zahradních prací, Severní Čechy, kolem 1740
Bičování sv. Vavřince, malba na skle, Jižní německo, kolem 1600-1630
Vitraj s figurálním výjevem a znaky, Švýcarsko, 1604

Papír (Martina Votýpková-Pechová):

Ladislav Sutnar, Výstava 1934, autorský panel

Dřevo (Tomáš Štern):

Klekátko se zásuvkami, Čechy, 1. pol. 18. stol.

Textil (ing. Alena Samohýlová):

Dámský kožený klobouk, Čechy 1921
Dámské vycházkové šaty, Čechy 1875

Podle požadavků kurátorů sbírek a správců depozitářů bylo našimi restaurátory provedeno 385 běžných konzervátorských a restaurátorských prací, 45 prací zásadního významu, celkem 430 restaurátorských zásahů.

Z kapacitních důvodů, z důvodu chybějícího technického vybavení nebo příslušné profese byly některé práce zadány externím restaurátorům. Tato zadání restaurátoři UPM připravovali, sledovali průběh prací a kontrolovali výsledky.

Pokračovalo zajišťování statiky hlavní budovy, což si vyžádalo úplné vyklizení obou restaurátorských dílen dřeva a veškerého skladového zázemí těchto dílen. Tím byl značně omezen provoz oddělení, protože většina restaurátorů při stěhování nejen pomáhala, ale do svých pracoven dočasně převzala některé vybavení z vyklizených prostor a poskytla možnost tam také pracovat (atelier kovů a silikátů). Provizorní pracoviště bylo vytvořeno v suterénním skladu, částečně byly některé práce prováděny v truhlárně.

Vybavení restaurátorských atelierů UPM bylo zlepšeno poskytnutím dotací MK ČR z programu ISO, např. pořízením sušiček, vakuového stolu, ultrazvukové tužky, sušicího roštu, soustruhu na dřevo a speciálních lamp.

Pro vhodný způsob vystavování sbírkových předmětů stanovovali restaurátoři vlhkostní, teplotní a světelné podmínky a kontrolovali jejich dodržování. Stav exponátů vydávaných i přijímaných na různé výstavy byl dokumentován pomocí protokolů o stavu předmětů. Během instalace výstav restaurátoři dohlíželi na správné zacházení se sbírkovými předměty, na některých komplikovaných instalacích se podíleli nebo je sami prováděli. Tradičně se to týkalo hlavně textilních a papírových exponátů.

V souvislosti s výstavami restaurátoři provedli vyměření a přípravu paspartování, truhlářské opravy krejčovských figurín, balení a vybalování některých výstav, rámování, oblékání figurín (78 ks) a další práce.

Oddělení zpracovalo cca 1 800 protokolů o stavu předmětů.

I v loňském roce oddělení spolupracovalo se školami: VŠUP Praha, VOŠ Turnov, Asociace starožitníků, SOU uměleckořemeslná Praha, SPŠG Praha, SŠTV Praha, VŠCHT Praha a věnovalo se vedení praktikantů (Ing. A. Samohýlová, PhDr. S. Spiwoková, Z. Krajíková).

Spolupracovali jsme s Českou televizí, Českým rozhlasem a tiskem, poskytovali odborné konzultace kolegům z jiných institucí i laické veřejnosti. Probíhala také spolupráce při posuzování vývožů.

Pracovníci oddělení byli účastníky v různých komisích a účastnili se různých odborných seminářů.

Petr Špaček

vedoucí restaurátorského oddělení

Výstavní činnost

Výstavy v hlavní budově UPM:

Název výstavy: **Danner Preis**

Termín: **28. 11. 2002 – 16. 2. 2003**

Kurátor: **dr. Helena Koenigsmarková**

Spolupráce: **Danner Stiftung (Mnichov)**

Návštěvnost: **5 039 osob (od začátku roku do konce výstavy)**

Aktivní program: **prostorové vytváření šperků a paravánu**

Sponzoři: **Danner Stiftung, KOH–I–NOOR Praha, Vegacom**

Katalog: **česká vložka do originálního katalogu**

Tiskoviny: **Pozvánka, Plakát city light, Plakát A1**

Název výstavy: **Současná lotyšská keramika**

Termín: **25. 2. – 23. 3.**

Kurátor: **dr. Helena Koenigsmarková**

Spolupráce: **Velvyslanectví Lotyšské republiky**

Návštěvnost: **2 592 osob**

Aktivní program: **Jak se češe písek**

Sponzoři: **Velvyslanectví Lotyšské republiky**

Tiskoviny: **Pozvánka**

Název výstavy: **Plakáty z Vídně**

Termín: **2. 4. – 25. 5.**

Kurátor: **Petr Štembera**

Spolupráce: **Wiener Stadt – und Landes Bibliothek, Rakouské kulturní fórum v Praze**

Návštěvnost: **7 526 osob**

Aktivní program: **pracovní stůl pro práci s pracovními listy, vytváření návrhů plakátů, výtvarná dílna, výstava plakátů návštěvníků**

Sponzoři: **Vídeňská městská knihovna, Europlakat/Gewista**

Katalog: **česká vložka do originálního katalogu**

Tiskoviny: **Pozvánka, Plakát 49x49 cm, Plakát A1, Plakát city light**

Název výstavy: **„Nalehko“ – Výměna oděvů v expozici textilu**

Termín: **od 2. 4.**

Kurátor: **dr. Uchalová a kolektiv kurátorů UPM**

Název výstavy: **Art semestr 03 – Klausury VŠUP**

Termín: **2. 6. – 15. 6.**

Kurátor: **VŠUP**

Návštěvnost: **1 395 osob**

Název výstavy: **Mistři evropského sklářství: René a Miluše Roubíčkovi**

Termín: **26. 6. – 21. 9.**

Kurátor: **Mgr. Milan Hlaveš**

Návštěvnost: **10 553 osob**

Aktivní program: **pracovní stůl pro práci s pracovními listy**

Katalog: **Skládačka – česká verze, anglická verze**

Tiskoviny: **Pozvánka, Plakát A1, Plakát city light, Plakát A3**

Název výstavy: **mono+eva eisler/Šperky, design, stolní kultura**

Termín: **30.9. – 26. 10.**

Kurátor: **dr. Helena Koenigsmarková**

Návštěvnost: **4 497 osob**

Aktivní program: **Jak se dělá výstava**
 Sponzoři: **Sipral, Mono**
 Tiskoviny: **Pozvánka, Plakát A1, Plakát A3, Plakát city-light**

Název výstavy: **Obraz a tisk – Petr Kneubühler a umělci jeho dílny**
 Termín: **5. 11. – 7. 12.**

Kurátor: **dr. Iva Janáková**

Návštěvnost: **3 371 osob**

Aktivní program: **vytváření pohlednic UPM razítky inspirované materiály UPM**

Sponzoři: **Nadace Pro Helvetia, Trico**

Tiskoviny: **Pozvánka, Plakát A1, Plakát city light**

Název výstavy: **Přírůstky UPM z let 1992–2002**

Termín: **17. 12. 2004 – 29. 2. 2004**

Kurátor: **dr. Uchalová**

Návštěvnost: **1 405 osob (do konce r. 2003)**

Aktivní program: **pracovní stůl pro práci s pracovními listy**

Sponzoři: **MK ČR, Antique Andrie, Antique Cinolter, Sotheby s, Starožitnosti Huněk, Trico, Art-D**

Katalog: **Katalog v českém jazyce + anglická vložka**

Tiskoviny: **Pozvánka, Plakát A1, Plakát city light, Plakát A3**

Jana Skálová

Vedoucí produkce výstav

Návštěvnost UPM v r. 2003 – hlavní budova

Měsíc	Návštěvníci UPM celkem	Expozice	Výstava	Expozice a výstava	Volný vstup studenti	Volný vstup ostatní	Rodinná vstupenka	Foto
Leden	2 426	314	307	951	451	386	17	7
Únor	2 619	796	124	664	596	403	32	16
Březen	3 336	387	581	1 733	498	526	31	11
Duben	4 428	464	468	2 227	649	539	81	6
Květen	4 639	1 059	378	1 556	639	963	42	16
Červen	3 024	1 163	117	826	519	379	20	10
Červenec	3 680	297	325	2 209	237	529	82	10
Srpen	4 492	443	300	2 679	320	635	115	22
Září	4 009	991	359	1 769	422	450	14	16
Říjen	5 459	894	725	2 462	699	589	81	9
Listopad	2 876	433	116	1 457	354	468	25	7
Prosinec	2 414	241	118	1 382	238	385	48	4
Celkem	43 402 *)	7 482	3 918	19 915	5 622	6 252	588	134

*) V údaji 43 402 osob je započítána rodinná vstupenka jako jedna osoba. Uvážíme-li, že na 1 rodinnou vstupenku vejdu do muzea nejméně tři osoby, je třeba k tomuto údaji připočíst 1 176 (588 vstupenek krát 2 = 1 176, protože 1 krát je už počet rodinných vstupenek v celkovém počtu zahrnut). Dále navrhuji připočíst ke každé výstavě cca 250 návštěvníků v rámci vernisáže, a tak **celkový počet návštěvníků za r. 2003 činí 46 078** (v hlavní budově).

Mgr. Hana Meissnerová
Obchodní referentka

Činnost oddělení komunikace

Oddělení komunikace se i v r. 2003 zabývalo propagační činností a vztahy s veřejností. Obchodní činnost již nespádala do kompetence tohoto oddělení, neboť od ledna 2003 nastoupila do UPM samostatná obchodní referentka, jejíž přímou nadřízenou je ředitelka muzea. Výchovně vzdělávací činnosti, která je zásadní součástí komunikace muzea s veřejností, je věnována samostatná kapitola.

Činnost se v loňském roce soustředila zejména na krátkodobé výstavy, především na stěžejní výstavní projekt **Ladislav Sutnar: Praha – New York, Design in Action**, který pořádalo UPM ve spolupráci se Správou Pražského hradu od 20. 6. do 9. 11. 2003. Propagace výstavy byla náročná, a to především vzhledem k tomu, že jméno Ladislava Sutnara nebylo české veřejnosti téměř známo. I přesto se podařilo získat nebývalý zájem médií – periodického tisku, veřejnoprávních i komerčních rádií i ČT. O výstavě informovaly všechny významné deníky, rozsáhlé recenze otiskla odborná periodika (Architekt, Ateliér, Blok aj.) i společenské týdeníky a měsíčníky. Informace o výstavě, rozhovory a komentáře k výstavě přinesly stanice Českého rozhlasu, který byl mediálním partnerem výstavy. Výstavě se věnovaly i zpravodajské a kulturní relace ČT, na podzim byl na ČT2 odvysílán komponovaný pořad o designu, jehož součástí byl také dokument o Ladislavu Sutnarovi. K výstavě byly připraveny 2 typy pozvánky, 3 formáty propagačních plakátů, propagační leták a pohlednice do sítě Boomerang. Vzhledem k rozsáhlému objemu propagační inzerce byly průběžně připravovány také různé druhy a formáty inzerce. Propagaci výstavy výrazně pomohly také webové stránky připravené speciálně k tomuto projektu studiem dgú. Díky mediálnímu partnerství společnosti euroAWK a JCDecaux byla realizována rozsáhlá plakátovací kampaň. K propagaci výstavy významně přispěl také generální partner výstavy, společnost Metrostav, která výstavu a její propagační kampaň podpořila nejen finančně ale například i umístěním obřího transparentu na jedné ze svých reklamních ploch či průběžnou propagací v interním periodiku společnosti. Výstava se i díky ohlasu v médiích stala jednou z nejvýznamnějších kulturních událostí (týdeník Reflex ji označil za kulturní událost roku) a setkala se s jednoznačně pozitivním ohlasem odborné i laické veřejnosti.

Oddělení se dále věnovalo krátkodobým výstavám pořádaným v hlavní budově muzea. Po skončení výstavy **Danner Preis 02**, která probíhala od listopadu 2002 a prezentovala výsledky soutěže v oblasti uměleckého řemesla a užitého umění v regionu Bavorska, byla zahájena výstava **současné lotyšské keramiky** pořádaná ve spolupráci s velvyslanectvím Lotyšska v ČR. I přes krátký termín konání se výstava těšila zájmu veřejnosti. Další výstavou, ke které byla realizována propagační kampaň, byla přehlídka **Plakáty z Vídně**, připravená ve spolupráci s Vídeňskou městskou a zemskou knihovnou. K výstavě vznikla pozvánka a několik druhů plakátů distribuovaných se sponzorskou podporou společnosti Europlakat/Gewista. Klauzurní práce letního semestru představili ve výstavním sále UPM studenti VŠUP na přehlídce **Artsemestr 03**. Muzeum dále připravilo retrospektivní výstavu **Miluše a René Roubíčkovi. Sklo. Retrospektiva**, která představila celoživotní dílo těchto světoznámých sklářských výtvarníků. K výstavě vznikla pozvánka, několik formátů plakátů a propagační skládačka v českém a anglickém jazyce. Výstava **mono + Eva Eisler** zahájená v prvním říjnovém týdnu byla součástí projektu Dny designu v Praze/Designblok 03 a zaznamenala nejvyšší průměrnou denní návštěvnost. Expozice z díla známé české šperkařky a architektky byla vystavena spolu s výběrem z produkce německé firmy mono, která se specializuje na výrobu příborů a doplňků ke stolování. Představeny byly také předměty, které vznikly ve spolupráci mono a Evy Eisler. K výstavě vznikla pozvánka a několik druhů plakátů. **Obraz a tisk: Peter Kneubühler a umělci jeho dílny** byl název

výstavy z díla umělců, kteří měli příležitost spolupracovat s P.K. v jeho švýcarské tiskařské dílně. K výstavě byla realizována pozvánka a několik formátů plakátů. Poslední výstavou loňského roku byla expozice nazvaná **Přírůstky sbírek Uměleckoprůmyslového musea v letech 1992 – 2002**, která představila sbírkové akvizice uplynulého desetiletí. K výstavě vznikla pozvánka a několik typů plakátů. V polovině roku 2003 byla také provedena obměna v sále textilu a módy, a to v centrální vitríně – zde byla instalována kolekce jarních a letních oděvů od biedermeieru po současnost nazvaná „**Nalehko...**“. Ke všem výstavním projektům byla pořádána tisková konference a k ní připraveny podklady v tištěné i elektronické podobě.

Oddělení dále v minulém roce zajišťovalo propagaci výstav v **Galerii Josefa Sudka – Jiří Sever: Fotografie, Hans Ernest Oplatka: Fotografie, Karel Pasp a Karel M. Pasp: Fotografie.**

K výstavám byly pořádány vernisáže spojené s informačním setkáním pro novináře. Již v roce 2002 se podařilo najít sponzora v oblasti výroby propagačního materiálu – firmu TRICO s.r.o., která je dlouholetým partnerem UPM, a která v roce 2003 pokračovala ve sponzorském tisku pozvánky/letáku pro tento výstavní prostor.

Při pořádání výstav oddělení v loňském roce standardně spolupracovalo s výstavním oddělením např. na organizaci vernisáží, tvorbě a realizaci výstavní grafiky (popisky, tiráž, texty do výstav), dále s edičním odd., obchodním odd. apod.

Propagace výstavní činnosti muzea a komunikace s veřejností obecně byla zajišťována mj. prostřednictvím obvyklé spolupráce se zástupci hromadných sdělovacích prostředků, která spočívá zejména v průběžné tvorbě a rozesílání tiskových zpráv k aktuálním událostem v UPM, přípravě obrazových podkladů, tiskových konferencí, aktualizaci novinářského adresáře a v navazování nových a udržení osvědčených kontaktů. Oddělení udržovalo kontakt i s ostatními odbornými institucemi, předávalo informace o dění v muzeu, k čemuž využívalo zejména e-mailovou poštu.

Oddělení zajišťovalo administrativu a podklady spojené s **inzercí v kulturně programových periodikách**, v r. 2003 to byly např. Kultura v Praze, Srdce Evropy, Katalog muzeí a galerií, Přehled kulturních pořadů, Co, kdy v Praze, Around Prague aj. Do těchto periodik byly zasílány písemné i obrazové podklady pro inzerci a následné korektury.

Oddělení se podílelo také na organizaci a propagaci následujících akcí: **Den muzeí** (18. 5.) včetně výtvarné dílny EC Vindobona 173 Ex, **výstava plakátů** vyrobených účastníky výtvarné dílny, pořádaná na zahradě UPM ke Dni dětí (1. 6.), tisková konference a podpora propagace **1. sjezdu českých historiků umění** (25. 9.) aj.

Připraveny byly také přihlášky jednotlivých projektů UPM pro soutěže Glorea Musealis a Pojd'te s námi do muzea.

Běžnou součástí agendy byla také spolupráce se sponzory krátkodobých výstav, která zahrnovala schvalování všech tiskovin a propagačních materiálů UPM s logotypem či jinou prezentací sponzorů, přípravu podkladů o činnosti UPM, průběžnou komunikaci s vybraným kontaktním pracovníkem sponzora – ohledně účasti zástupců sponzora na tiskových konferencích, vernisážích apod. Oddělení také připravovalo korespondenci a prezentace jednotlivých výstavních projektů muzea pro potenciální sponzory.

V roce 2003 pokračovala smluvní mediální spolupráce s partnery, kterými byli **Radio 1**, internetový týdeník **www.glassrevue.com** a časopis **Art&Antiques**. Velkým úspěchem bylo uzavření dohody o mediálním partnerství mezi UPM a **Českým rozhlasem**, která garantuje vysílání reklamních upoutávek k vybraným projektům muzea a dále podporuje součinnost redaktorů jednotlivých stanic ČRo s muzeem.

Oddělení dále zajistilo přípravu oficiálních tiskovin UPM – propagačního letáku UPM (česká a anglická mutace), vizitek, novoročenky ad.

Jako velmi pozitivní a užitečnou skutečnost lze uvést účast Kláry Vorlíčkové na **mezinárodní konferenci ICOM** (sekce Marketing a PR, ICTOP a CIMUSET), která se konala od 12. do 17. září ve slovinské Ljubljani.

Výjimečnou událostí z hlediska PR a komunikace s veřejností byla krádež šperků, ke které došlo na sklonku loňského roku v Muzeu diamantu v belgických Antverpách. Kolem této pro muzeum velmi nepříjemné události propukla rozsáhlá mediální kampaň, na kterou muselo muzeum prostřednictvím odd. komunikace odpovídajícím způsobem reagovat.

Mgr. Klára Vorlíčková
vedoucí oddělení komunikace

Výchovně – vzdělávací činnost

Na počátku roku UPM představilo UPM svou výchovně vzdělávací činnost na konferenci Muzeum a škola ve Zlíně formou powerpointové prezentace.

V tomto roce skončil program nadace OSF Praha Brána muzea otevřená, jednou z jeho pokračujících aktivit je **centrum muzejní pedagogiky UPM v Praze**.

S projektem byli seznámeni kurátoři UPM, v květnu byla podepsána dohoda mezi UPM a KVV PedF UK v Praze. Podařilo se nám získat archiv programu Brána muzea otevřená a zpracovat kartotéku knihovničky muzejní pedagogiky včetně archivu BMO OSF Praha do elektronické podoby. V centru proběhla první přednáška a byl zpracován rozšiřující grant pro rok 2004.

Ve sborníku OSF Praha **Brána muzea otevřená aneb průvodce na cestě muzea k lidem a lidí do muzea** byl systém UPM v Praze **Dotkněte se muzea** prezentován jako jeden z modelových příkladů v oblasti výchovy uměním.

Po tříleté přípravě a ověřování na realizovaných projektech spolupracujících škol byla vytištěna definitivní podoba pracovních listů **Jak se dělá výstava**: program mapující proces přípravy výstavy od stanovení námětu po zpětné uložení exponátů, může být východiskem pro vlastní projekty výstav jednotlivých skupin pro druhý stupeň ZŠ a studenty SŠ a je ho možno realizovat rovněž jako dlouhodobý projekt jednotlivých škol, jehož výstupem jsou výstavy žáků a studentů (v roce 2003 realizovala ZŠ Bronzová v Praze 4 výstavní projekt **Cesta časem**).

Kromě externí muzejní pedagožky spolupracovalo UPM v roce 2003 rovněž se dvěma externími průvodci (průvodkyně provázející školní skupiny ZŠ, SŠ i turistické skupiny a průvodcem školních skupin 1. stupně ZŠ), kteří byli dříve dobrovolnými spolupracovníky muzea.

K jednotlivým realizovaným formám výchovně vzdělávací činnosti:

1) samoobslužné formy

aktivní samoobslužné programy ke krátkodobým výstavám ve výstavním sále UPM v Praze:

Danner Preis / Živoucí a nadčasové

28. 11. 2002 – 16. 2. 2003

Aktivní program ve výstavě **Šperk jako objekt** si stanovil za cíl poskytnout návštěvníkům možnost vlastního výtvarného vyjádření v materiálech korespondujících s objekty výstavy a zamyslet se nad podobami šperku v současné době, podílet se na vytvoření šperku – objektu – paravánu – pro výstavní sál muzea. Pracovní listy k programu byly připravovány ve formě volných barevných listů formátu A5 pro jednotlivé skupiny na míru.

Současná lotyšská keramika

25. 2. 2003 – 23. 3. 2003

Program **Jak se číše písek** se zabýval keramikou jako oborem nejen užitého, ale i volného umění. Návštěvníkům byly volně k dispozici pracovní listy **Miniprůvodce hravého návštěvníka výstavou**, se kterými si mohli celou výstavu projít. Listy byly zaměřeny na srovnání struktur materiálů, možnou inspiraci výtvarníků a včetně malého slovníčku keramických pojmů, současně se zabývaly pojmy objekt, instalace, prostor, struktura. Samostatnou částí aktivního programu umístěnou uprostřed patra výstavy byl čtvercový nízký sokl s vloženým prostorem pro pískoviště s manipulační hrou **Jak se číše písek**, umožňující kresbu hřebem v písku. Okraje soklu současně sloužily k sezení.

Plakáty z Vídně 1883 – 2003

3. 4. – 1. 6. 2003

Komunitní program ve smyslu provázanosti exponátů na prostředí, ze kterého vycházejí.

Řeč plakátu – řeč ulice (plakát jako reflexe doby) si stanovil jako cíl soustředit pozornost návštěvníků na vizuální informaci, jejíž nositelem je plakát, přimět je k zamyšlení nad požadavky, které musí splňovat, aby byl funkční. Součástí výstavy byl pracovní prostor se čtyřmi pracovními místy, nástroji (nůžky, lepidla), razítka s texty našich sbírek, výtvarným materiálem (barevnými polokartony A5, starými plakáty muzea), pracovními listy a ohraničenou plochou na stěně na prezentaci návrhů plakátů a zásobníky na materiál.

Návštěvníci si mohli vytvořit svůj návrh plakátu formou koláže či kresby, tématem byly sbírkové fondy UPM. Pracovní listy **Řeč plakátu** pro individuální návštěvníky či malé skupiny byly v samoobslužné formě zdarma k dispozici současně u kustoda a na pracovní ploše aktivního programu. Při příležitosti konání výtvarné dílny ke Dni muzeí 18. května 2003 byly rozšířeny o vložené listy, související s plánovanou výstavou realizovaných plakátů na zahradě muzea 1. června 2003.

Artsemestr 03 / Klauzury VŠUP

2. – 15. 6. 2003

Projekt **Já a země, kde žiju**, na jehož realizaci se podílely UPM, VŠUP a ZŠ Angelovova v Praze, měl několik částí: program ve ZŠ s pracovními listy, výslednými portfolii a výtvarnými objekty dětí, divadelně výtvarný happening – dílnu na pozemku ZŠ s fotodokumentací a videozáznamem, vytvoření autorské kolekce plakátů v rámci klauzurní práce VŠUP v ateliéru grafického designu a vizuální komunikace a její prezentace ve výstavních prostorách VŠUP Praha. Cílem programu bylo přiblížit dětem symboly české státnosti se zaměřením na korunovační symboly netradičními formami při výchově k vlastenectví a vztahu k zemi, kde žijí, a to formou portfolia a výtvarně divadelního happeningu. Projekt měl návaznost na výtvarnou dílnu k výstavě Plakáty z Vídně pořádanou 18. května 2003.

Ladislav Sutnar – Praha New York – design in action

19. 6. – 12. 10. 2003, Jízdárna Pražského hradu

Samoobslužný aktivní program, který byl připraven a zaměřen na vizuální tok výstavy v návaznosti na projekt **Jak se dělá (vaše) výstava**, nebyl z důvodu obav produkce spoluorganizátora SPH o zajištění jeho provozu a rovněž i časového a finančního hlediska realizován. Proto byl k výstavě připraven speciální program **Svět tvarů (od konceptu ke grafické realizaci)** vycházející ze Sutnarovy makety didaktické obrazové knihy, která učí děti i dospělé rozeznávat a pojmenovávat tvary kolem nás. Modelový program připravila autorka Hana Roubíčková.

Mistři evropského sklářství: René a Miluše Roubíčkoví

26. 6. – 28. 9. 2003

Cílem programu **O týmu a dialogu** bylo upozornit návštěvníky na význam týmové práce ve sklářství (výtvarník – sklář, výtvarník – architekt, výtvarník – výtvarník), na roli dialogu a současně i individuality v tvůrčí práci. Vzhledem k tomu, že převažující skupinou návštěvníků v letních měsících jsou individuálně přicházející turisté, zvolili jsme pro samoobslužný aktivní program formu pracovních listů, jejichž prostřednictvím se návštěvníci mohou seznámit s vystavenými exponáty jiným způsobem. Pracovní listy **O týmu a dialogu** byly koncipovány i pro možnost využití mimo výstavu v programech o skle, obsahují i minislovníček pojmů z oblasti skla.

mono + Eva Eisler

30. 9. – 26. 10. 2003

K výstavě připravilo UPM v Praze dva typy speciálních aktivních programů, které se realizují ve výstavním sále a současně ve výtvarném ateliéru muzea: speciální program **Sám sobě průvodcem** a speciální program **Jak se dělá výstava**.

Obraz a tisk / Peter Kneubühler a umělci jeho dílny

5. 11. – 7. 12. 2003

Program **Můj pozdrav z UPM** měl dát návštěvníkům možnost si jednoduchým způsobem vytvořit svou pohlednici z UPM v Praze. Součástí pracovního prostoru byly připevněné polštářky s barvou a připevněná razítka na pružinkách a propagační pohlednice **Pozdrav z UPM**, které si návštěvníci mohli sami dotvořit. Texty pro návštěvníky „Grafické techniky používané v dílně Petera Kneubühlera“ přibližovaly jednotlivé techniky tisku.

Přirůstky sbírek UPM v letech 1992 – 2002

21. 12. 2003 – 29. 2. 2004

Program **Na stopě/ příběhům věcí** seznámil návštěvníky s klíčovými akvizicemi jednotlivých sbírek a archivu UPM za období 1992 – 2002, dal jim možnost zamyslet se nad příběhy exponátů a prostor vytvořit fiktivní příběh exponátu, které je nejvíce zaujal. Pracovní listy **Na stopě/příběhům věcí** byly koncipovány jako představení příběhů pěti vybraných exponátů z jednotlivých sbírek včetně archivu.

Aktivní program ve stálé expozici

Studentky SUŠŘ v Praze připravily v rámci vyučování textilní kupony pro připravovanou textilní kartotéku do sálu textilu a módy stálé expozice UPM.

Do sálu užité grafiky a fotografie byl připraven pracovní stůl s výtvarně zaměřeným aktivním programem pro návštěvníky – vytvářením vlastních pohlednic z UPM prostřednictvím tisku z plochy.

Prezentace návštěvníků ve stálé expozici

Byla připravena kolekce vítězných soutěžních plakátů vytvořených návštěvníky výtvarné dílny EC 173 Vindobona EX do jednotlivých sálů stálé expozice.

2) servis

–**Komentované prohlídky pro pedagogy**

–**Komentované prohlídky stálé expozice a krátkodobých výstav s průvodcem**

–**Výtvarná dílna**

Animace výstavy a otevřená výtvarná dílna ke krátkodobé výstavě Plakáty z Vídně (1883 – 2003) **EC 173 Vindobona EX** se konala 18. 5. Cílem bylo vytvořit plakát pro část stálé expozice UPM, inspirovaný některým z materiálů muzea. Dílny se zúčastnili návštěvníci širokého věkového spektra, většinou rodinné skupiny, byly zde i skupiny žáků s učiteli.

–**Speciální programy pro školy**

–**Programy ve výtvarném ateliéru**

–**Výtvarné soutěže**

–**Tematické akce (svátky, atd.): jednodenní výstava soutěžních plakátů vytvořených účastníky výtvarné dílny EC 173 Vindobona R** při příležitosti Dne dětí 1. 6. 2003 na zahradě muzea představila všechny soutěžní plakáty

–**Přednášky: Škola hrou a muzeum hrou**, vedoucí lektorského oddělení Powerhouse Museum v Sydney ve výtvarném ateliéru muzea, PhDr. Jana Vytrhlíková, 7. 10. 2003, účast 31 osob

–**Projekt Oživená zahrada**

Cílem projektu je vytvořit celoroční výstavní prostor na zahradě muzea a dát procházejícímu potencionálnímu návštěvníkovi muzea možnost seznámit se s většími objekty v obdobném prostředí, ve kterém byly prezentovány na keramickém sympoiiu v Bechyni. Prvním vystaveným objektem umístěným na zahradě byla **Ponorka** Jakuba Grece, (září 2003 – září 2003), druhým **Dialog v pohybu** Ivy Ouhřabkové, (od září 2003), který autorka UPM věnovala.

Prezentace výchovně vzdělávací činnosti UPM pro veřejnost

Závěrečná grantová zpráva k projektu Jak se dělá výstava pro board OSF Praha

Průběžná grantová zpráva k projektu Fakultní muzeum pro board OSF Praha

Návrh grantového projektu Fakultní muzeum II pro doplňkové grantové řízení OSF pro rok 2004

Publikační činnost

Pracovní listy (viz výše)

Sborník Brána muzea otevřená OSF Praha (str. 158 – 182)

Článek o programu Dotkněte se muzea do časopisu Estetická výchova 3 / 2003

Článek o projektu fakultního muzea do časopisu Estetická výchova 4/ 2003

Program Brána muzea otevřená OSF Praha

Byl vyúčtován grant na tisk pracovních listů jak se dělá výstava ve výši 74 700 Kč.

Byla vyúčtována záloha grantu na projekt fakultního muzea ve výši 80 000 a převeden zbytek zálohy, takže výše grantu pro rok 2004 činí 147 856,40 Kč.

Byl zpracován doplňkový grant na rok 2004 ve výši 47 000 Kč.

Semináře

Účast na přátelském semináři v Máslovicích, zaměřený na možné varianty financování (25. – 28. 9. 2003). Účast na závěrečném semináři v Bechyni, zaměřeném na nástupnické aktivity programu Brána muzea otevřená a přípravu grantového řízení 2004 (11. – 14. 12. 2003)

Sponzoři výchovně vzdělávacích aktivit 2003

firma KOH–I–NOOR HARDTMUTH v Českých Budějovicích, výtvarný materiál na základě smlouvy ve výši 20 000 Kč dodala firma KOH–I–NOOR Praha, spojovací materiál pro aktivní program ve výstavě Danner Preis – firma Vegacom Praha, firma Trico, Vladimír Zámeš – sponzorský tisk propagační pohlednice UPM v Praze, grafik Ondřej Zámeš – grafická úprava propagační pohlednice UPM v Praze, grafická úprava pracovních listů k výstavě lotyšské keramiky, grafická úprava pracovních listů k výstavě plakátů z Vídně, grafická úprava výtvarné dílny EC 173 Vindobona EX, grafická úprava materiálů k jednodenní výstavě plakátů návštěvníků na zahradě UPM, grafická úprava pracovních listů k výstavě Roubíčkových

návštěvnost organizovaných skupin žáků a studentů v roce 2003 v hlavní budově

(bez individuálních návštěvníků a rodinných skupin)

měsíc	snížený vstup	volný vstup
leden	332	451
únor	296	596
březen	599	498
duben	687	646
květen	599	639
červen	442	519
červenec	513	237
srpen	639	320
září	387	422
říjen	672	699
listopad	224	354
prosinec	316	238

5 706

5 619

celkem: 11 325 žáků a studentů

výstava Ladislava Sutnara na Pražském Hradě pořádaná ve spolupráci s SPH)

z celkové návštěvnosti 18 914 návštěvníků bylo 9 266 dětí

návštěvnost jednodenní výstavy o nejoriginálnější návštěvnícky plakát)

96 respondentů ankety o návštěvnícky nejzajímavější plakát

Mgr. Vladimíra Sehnalíková (Jinochová)

Muzejní pedagog

Činnost edičního oddělení

Ediční oddělení UPM se v r. 2003 podílelo na vydání následujících titulů:

Petr Štembera (text), Helena Koenigsmarková (úvod)

Rakouský plakát ve sbírkách Uměleckoprůmyslového musea v Praze

vyd. jako separát v češtině k rakouskému katalogu PLAKATE AUS WIEN

u příležitosti výstavy PLAKÁTY Z VÍDNĚ konané v UPM ve spolupráci s Wiener Stadt und Landes Bibliothek a Rakouským kulturním fórem v Praze

2. 4. – 25. 5. 2003

separát formátu A5

Milan Hlaveš (text), Helena Koenigsmarková (úvod)

Mistři evropského sklárství: Miluše Roubíčková a René Roubíček

vyd. formou skládacího plakátu ke stejnojmenné výstavě v UPM

26. 6. – 21. 9. 2003

složený barevný plakát A3

Iva Janáková a kol. autorů

Ladislav Sutnar: Design in Action

monografie o Ladislavu Sutnarovi a katalog jeho díla vyd. ke stejnojmenné výstavě UPM v Jízdárně na Pražském hradě (v rámci grantového projektu)

19. 6. – 9. 11. 2003

celobarevná monografie vyd. ve spolupráci s nakl. ARGO, 390 tisk. str.

Iva Janáková

Ladislav Sutnar: průvodce výstavou

malý průvodce výstavou Ladislava Sutnara na Pražském hradě

19. 6. – 9. 11. 2003

barevná skládačka ve dvou verzích: česky a anglicky

Milan Hlaveš (text), Helena Koenigsmarková (úvod)

České sklo od renesance po současnost

vyd. u příležitosti stejnojmenné výstavy UPM v rámci Dnů Prahy v Rize (s finanční podporou Magistrátu hl.m.P.)

24. 4. – 15. 6. 2003

celobarevná publikace formátu A4, 120 tisk. str., česko– anglická verze

Jan Mlčoch

František Drtikol: Fotografie z let 1918–1935

vyd. ke stejnojmenné výstavě UPM v Moskvě ve spolupráci s Moskevským domem fotografie a State Institution of Culture and Education of the City of Moscow

18. 11. – 18. 1. 2003

obrazový katalog v rusko – anglické verzi, 110 tisk. str.

autorský kolektiv pod vedením Evy Uchalové

Přírůstky sbírek Uměleckoprůmyslového musea v Praze v letech 1992–2002

vyd. ke stejnojmenné výstavě UPM

17. 12. 2003 – 29. 2. 2004

barevný obrazový katalog formátu A4, 76 tisk. stran, v české verzi s anglickým separátem

Oddělení zajišťovalo také další ediční činnosti související s výstavami UPM v jiných tuzemských i zahraničních institucích: příprava obrazové části pro katalog výstavy Buquoyské sklo 1620 – 1818, Fundacion Centro Nacional de Vidrio, San Ildefonso – Segovia 2004, přípravná fáze edičních prací na průvodci expozicí šperku v Hergetově cihelně, česká a anglická verze.

Oddělení i v roce 2003 evidovalo a zpracovávalo žádosti o reprodukování sbírkových předmětů UPM, pro ČR bylo vyřízeno 22 žádostí, pro zahraničí 27 žádostí.

Průběžně byla sledována návratnosti barevných diapozitivů UPM a recipročně získávány katalogy, publikace, sborníky a periodika do fondu knihovny UPM.

Za reprodukování sbírkových předmětů obdrželo UPM 225 publikací a 3 CD – Romy

Z tohoto množství získalo za výrazný podíl reprodukcí následující tituly:

Historie sklářské výroby v Českých zemích, Akademia II/ 1 díl – 40 ks

Historie sklářské výroby v Českých zemích, Akademia II/ 2 díl – 40 ks

Jaroslav Rössler, Kant – 20 ks

Oči široce otevřené, František Drtikol, Nakladatelství Svět – 13 ks

Svět kolem nás, Muzeum Prostějovska, Prostějov – 20 ks

Tulipán v lesku půlměsíce, Národní galerie – 40 ks

Vademecum, Gallery – 12 ks

Ediční oddělení i nadále pokračovalo v dlouhodobé spolupráci s periodiky Art & Antiques, Atelier, Glass & Ceramics, Bydlení, ČSA Review aj.

PhDr. Eva Matyášová
vedoucí edičního oddělení

Činnost Knihovny UPM

Knihovna po celý rok zajišťovala služby veřejnosti v nepříznivých provozních podmínkách. Většina fondu byla uložena v mimopražském depozitáři, kam pracovnice každý týden dojížděly, aby vyhledaly objednanou literaturu.

Během roku se do rekonstruovaného skladu knihovny převážely knihy a výstavní katalogy – celkem bylo přestěhováno asi 750 b.m vlastními silami. Knihovnice pracovaly ve ztížených pracovních podmínkách - probíhala další výstavba skladiště v suterénu a úpravy byly doprovázeny zvýšeným hlukem a prašností. Tyto nepříznivé okolnosti se projeví snížením počtu návštěvníků studovny i počtu výpůjček.

Výpůjční doba byla prodloužena o 4 hodiny oproti minulým letům.

Byly více využívány informační technologie – knihovna se zapojila do celostátního projektu Jednotná informační brána, umožnila přístup do odborných databází (EIFL Direct, ProQuest, PCI). Internetovou stránku knihovny navštívilo 7 715 osob.

Pracovnice knihovny pokračovaly ve zpracování všech přírůstků do elektronického katalogu, včetně rozpisu časopiseckých článků a statí ve sbornících. Zpětně katalogizovaly přírůstky z let 1979 – 1986, takže knihovna má nyní přírůstky za posledních 25 let v elektronickém katalogu, který je také vystaven na webových stránkách.

Přírůstky byly početně na průměrné roční úrovni, nicméně se jedná o méně významné tituly vzhledem ke sníženým prostředkům na nákupy.

Pracovnice knihovny se i v r. 2003 zapojovaly do spolupráce s ostatními knihovnami a podílely se na odborných knihovnických aktivitách.

Doplňování knihovního fondu

Přírůstky	Výměnou	249 sv.
	Koupí	480 sv.
	Darem	1 682 sv.
	Za reprodukční práva	21 sv.
	Za zápůjčky	29 sv.
	Celkem	2 461 sv.
z toho	Knihy a časopisy	1374 sv.
	Výstavní katalogy	975 sv.

Aukční katalogy	105 sv.
Diapozitivy	0 ks
CD-R	97 ks
Videokazety	0 ks

Dary Knihovně UPM

Nejvýznamnější dárci, instituce a osoby:

Dům umění města Brna, Kancelář prezidenta republiky, Správa Pražského hradu, Rakouské kulturní fórum Prag, Goethe Institut Praha, SČUG Hollar, Praha, Institut tvůrčí fotografie Opava, FAMU Praha, Galerie Josefa Fragnera, Maďarské kulturní středisko, Muzeum českého výtvarného umění, Via Art, Galerie kritiků, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Galerie moderního umění v Hradci Králové, Galerie výtvarného umění v Chebu, Rabasova galerie Rakovník, Galerie umění Benešov u Prahy, Galerie výtvarného umění Havlíčkův Brod.

Dr. Koenigsmarková, Mgr. M. Hlaveš, Susanne Frantz, Dr. Okrouhlíková, P. Štembera, K. Dostálová, Dr. Hartmanová, J. Mlčoch, Blanka Šůvová, Pavel Hlava, Ing. Alena Samohýlová, Dr. Mžuková, Josef Polívka, Dr. Daniela Karasová, Dr. Eva Uchalová, Dr. Klimešová, Ing. Pavel Čtyroký, Mgr. Petr Vaňous, Dr. Iva Janáková.

Odpisy

10 knihovních jednotek

Knihovna má k 31. prosinci 2003 celkem 160 517 kj.

Na nákup knižního fondu bylo v roce 2003 vynaloženo 310 743,- Kč. Hodnota publikací získaných výměnou činí 124 762,- Kč.

Čtenáři a služby:	Návštěvníci knihovny a studovny	6 102 osob
	Čtenáři	4 410 osob
	z toho:	794 uživatelů internetu
	v roce 2003 zapsaných čtenářů	492 osob
	z toho:	36 uživatelů internetu
	pracující	339 osob
	studenti + důchodci	116 osob
	držitelé průkazek volný vstup	37 osob
Výpůjčky	16 135 sv.	
	Prezenční	15 331 sv.
	Pracovníkům muzea	652 sv.
	Absenční	113 sv.
	MVS	39 sv.

Bibliografické a knihovnické informace

Ve studovně	průměrně 15 denně
Telefonicky	132
Prostřednictvím internetu	36
Písemně	7

Rešerše knih a časopisů, konzultace 58

Kopírovací služba

Kopie černobílé	51 209 kopií
pro veřejnost	40 070 kopií
pro UPM	11 139 kopií
Kopie barevné	2 457 kopií
pro veřejnost	217 kopií

pro UPM 2 240 kopií

Využívání Internetu

Uživatelé knihovny	794 osob
Dotazy přes internet	36
Vyhledávání v databázích	
EIFL Direct	78
ProQuest	97
PCI	39
Domovskou stránku knihovny navštívilo	7 715 osob

Zpracování a ochrana knihovního fondu

Evidenci i katalogizaci je prováděna průběžně. Od roku 2001 je celý roční přírůstek katalogizován pouze do elektronické databáze. Monografie a seriály jsou katalogizovány též na lístcích pro generální jmenný katalog. Od roku 2001 probíhá souběžná rekatalogizace starších přírůstků fondu do elektronické databáze. Během roku 2003 byly nově zkatalogizovány přírůstky z let 1979 až 1986. Články z periodik jsou rozepisovány do elektronické databáze již od roku 1995.

Katalogizace do elektronické databáze:

monografie (knihy a výstavní katalogy)	2 345 záznamů
retrokatalogizace	3 423 záznamů
články	5 152 záznamů
seriály (časopisy a periodické sborníky)	43 záznamů
celkem	10 963 záznamů

Katalogizace klasickým způsobem do generálního jmenného lístkového katalogu, včetně přípisů 1 374 záznamů.

Revize a ochrana knihovního fondu

Revize knihovního fondu se podle knihovního zákona 257/2001 Sb. nemusí provádět průběžně, ale pouze jednou za 10 let.

Vazby časopisů	105 sv.
Opravy knižního fondu vlastními silami	95 sv.
hřbety knih, drobnější opravy, roztržené listy aj.	95 sv.
nové desky na separáty	23 ks.

Dokumentační činnost a spolupráce s jinými institucemi

Práce spojené s evidencí a provozem knihovny:

Akviziční činnost

Zápisy do inventáře, místních seznamů, do evidence časopisů

Vedení agendy a evidence mezinárodní výměny publikací, korespondence

Administrativní práce, korespondence, elektronická pošta

Zařazování lístků do katalogů a kontrola jejich řazení, zjišťování duplikátů, průběžná redakce katalogů, opisování lístků pro různé katalogy a kartotéky

Příprava časopisů do vazby

Evidence výpůjček + upomínky

Agenda spojená s MVS

Evidence čtenářů a uživatelů internetu

Administrace databáze T-Series, průběžná redakce záznamů v této databázi

Administrace domovské stránky knihovny na internetu

Export záznamů z elektronické databáze pro různé účely

Školení uživatelů T-Series a uživatelů databází

Během roku pracovníci knihovny pomáhali při stěhování části knihovního fondu z mimopražského depozitáře do Prahy a jeho rozmístění do nových regálů.

V roce 2003 se knihovna UPM zapojila do velkého celostátního projektu Jednotná informační brána

Byla dokončena plánovaná retrospektivní katalogizace fondu do roku 1979, která pro rekonstrukci budovy nemohla být splněna v loňském roce.

Spolupráce, výstavky, akce, školení, semináře atd.:

Knihovna pravidelně spolupracuje s různými vědeckými institucemi, se školami, veřejnými sdělovacími prostředky a samozřejmě s dalšími knihovnami:

Spolupráce s Ústavem informačních studií FF UK – vedení praxe vysokoškolských studentů – 2 studenti

Spolupráce s Ústavem dějin umění AV ČR a s redakcí časopisu Umění na pravidelném publikování bibliografie umělecké literatury

Spolupráce s odbornými pracovníky muzea při sestavování bibliografií k publikacím či k výstavám

Spolupráce s Knihovnou Národního technického muzea při zapojení do JIB (Jednotné informační brány)

Spolupráce s knihovnami v ČR s příbuzným zaměřením fondů při vytváření konsorcií za účelem získání licencí odborných databází – v letošním roce získání licence k databázi Art Index/Fulltext

Spolupráce s knihovnami zahraničních i domácích muzeí a dalších institucí hlavně prostřednictvím výměny publikací.

Spolupráce s ostatními českými a moravskými muzejními knihovnami v rámci oborové komise muzejních knihoven při Asociaci muzeí a galerií a v rámci Sdružení knihoven České republiky a Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR. Pravidelná účast pracovníků knihovny na odborných seminářích a dalších akcích těchto institucí.

Spolupráce s knihovnami Rady umělecko-historických knihoven ve všech oblastech společných zájmů, především v automatizaci knihovnických procesů, poskytování konsultací, a především při přípravě oborového hesláře. Spolupráce s knihovnami v ČR s příbuzným zaměřením fondu při vytváření konsorcií za účelem získání licencí odborných databází – v letošním roce získání licence k databázi Art Index Fulltext letošním roce při přípravě projektu Virtuální umělecká knihovna.

Spolupráce s dalšími knihovnami, hlavně při rozvoji automatizace knihovnických procesů a využívání internetu, a to zejména:

– s Národní knihovnou ČR při standardizaci v oblasti věcného zpracování

– s Národní knihovnou ČR při vytváření CASLIN – Souborného katalogu ČR

– s jinými knihovnami prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby

Spolupráce s mediálními prostředky – tisk, film a televize.

Akce ve studovně knihovny:

2 drobné výstavky materiálů ze sbírek muzea: **50. výročí expozice porcelánu Klášterec nad Ohří, Přírůstky do sbírek UPM** a další akce: vernisáže (Danner Preis – Živoucí a nadčasové, Přírůstky sbírek UPM), schůze, školení, semináře, filmování apod.

Studijní cesty, semináře, školení

Pracovnice knihovny se nejen zúčastnily řady školení a seminářů, ale též na některých přednesly odborné příspěvky. Jedná se hlavně o školení v rámci projektu Elektronické informační zdroje, celostátní konference Inforum v Praze (květen), celostátní konference Knihovny současnosti v Seči (září) a každoročních seminářů muzejních knihovníků v Třebíči (září) a paměťových institucí “Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě” (prosinec).

PhDr. Jarmila Okrouhlíková

Vedoucí knihovny

Činnost majetkoprávního oddělení

Majetkoprávní oddělení v tomto roce zapsalo do evidence přírůstků (**166 položek, 1884 předmětů** či jejich souborů), provádí zápisy do inventárních knih (543 položek), vyřazování z evidence a zodpovídá za vedení databáze CES.

Do pracovní činnosti dále spadá příprava a vyřizování nákupních komisí, uzavírání darovacích a kupních smluv a s tím související žádosti o mimořádné dotace z programu ISO na MK ČR (8 položek, 52 předmětů). Oddělení vede v těchto záležitostech korespondenci s

příslušnými institucemi, tj. s právníckými i fyzickými osobami. Oddělení vypracovává výpůjční smlouvy k výstavním účelům (za rok 2003 jich bylo 68). V roce 2003 bylo provedeno 12 plánovaných sbírkových inventur (16.396 položek), které jsou postupně zapisovány do inventurních knih a karet. Nejvíce času zabrala inventura drahých kovů (po povodních v roce 2002 byly uloženy v náhradním trezoru a v bednách). Pro značnou zaneprázdněnost pracovníků jednotlivých sbírek byly inventury prováděny v druhé polovině roku. Tyto úkoly se plní kontinuálně.

Další oblastí činnosti jsou odborné rešerše, týkající se nejrůznějších údajů o sbírkových předmětech. Rešerše provádíme podle potřeby, jak na žádost jednotlivých sbírek muzea, tak i odborné veřejnosti a badatelů (např. dlouhodobý úkol Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR dohledávání židovského majetku). Majetkoprávní oddělení má intenzivní spolupráci se všemi sbírkami muzea. V létě byli v našem oddělení na praxi dva studenti Slezské univerzity v Opavě.

PhDr. Jana Croy
Vedoucí majetkoprávního oddělení

Obchodní činnost

Příprava podkladů pro uzavírání komisionářských smluv, smluv o zprostředkování prodeje a o užití děl pro vydavatelské účely.

Pravidelné zásobování a doplňování zboží do muzejní prodejny, komunikace s jednotlivými dodavateli.

Zpracovávání podkladů pro ekonomické oddělení – účtování zboží v komisích a dodávání publikací UPM do komisí v knihkupectvích

Vymáhání vyúčtování komisního zboží UPM od některých knihkupců.

Průběžné sledování návštěvnosti a příjmů ze vstupného hlavní budovy UPM a Galerie Josefa Sudka.

Průběžná spolupráce s Museem Stores, od dubna pak Muchovým muzeem, resp. přímo s prodejnou v UPM

Zajištění účasti UPM na veletrhu Svět knihy s nabídkou katalogů – zájem o publikace UPM byl bohužel v záplavě ostatních knižních titulů minimální.

Koordinace průvodcovské služby v UPM – přijímání objednávek prohlídek od turistických skupin a bylo zajištěno cca 24 prohlídek vedených pracovníky muzea nebo lektorkou.

Vyjednávání podmínek pronájmů v UPM – bohužel v průběhu roku se přes mnohá vyjednávání žádný pronájem neuskutečnil.

Zpracovávání podkladů pro nový ceník UPM.

V rámci stěžejního výstavního projektu UPM – výstavy Ladislav Sutnar: Praha – New York – Design in Action – podíl na organizaci a přípravě samotného prodejního místa ve výstavě a poté v průběžném zásobování, obstarávání zboží, agenda spojená s prodejem ve výstavě. Komunikace s vydavatelstvím katalogu k výstavě, s knižním velkoobchodem, s grafickými studiemi a tiskárnou v rámci výroby pohlednicových souborů a plakátových setů a výrobcem drobného doplňkového sortimentu, příprava příslušných smluv, kontrola dodávek zboží, podklady pro účtárnu UPM.

Komunikace se starožitníky v rámci přípravy katalogu Přírůstků – dojednávání podmínek a příprava smluv o propagaci (získání finančních příspěvků na vydání katalogu).

Příprava podkladů pro obchodní nabídku doplňkového zboží a samotné zpracování nabídky pro zahraniční organizátory výstavy Sutnar

Mgr. Hana Meissnerová
Obchodní oddělení

Přehled příjmů UPM

rok	ze státního rozpočtu (Kč)	z toho vlastní příjmy (Kč)
1989	11 345 000	/
1990	11 970 000	1 377 846
1991	14 765 000	1 904 555
1992	17 195 000	2 273 000
1993	21 384 000	3 687 430
1994	22 805 000	6 958 060
1995	24 609 000	5 993 080
1996	30 553 000	7 125 000
1997	33 215 000	7 125 000
1998	44 650 900	6 464 570
1999	35 061 000	8 243 000
2000	40 070 000	10 190 020
2001	31 240 640	7 827 350
2002	35 012 000	5 817 840
2003	41 358 000	6 264 960
	provoz (služby+materiál) tis. Kč	mzdy tis.Kč
1994	12 323	8 213
1995	13 392	10 151
1996	11 844	12 273
1997	14 751	11 924
1998	13 604	12 190
1999	15 473	13 581
2000	18 667	13 755
2001	11 319	14 260
2002	9 090	15 304
2003	12 113	16 348

Zpráva o finančním hospodaření za rok 2003

V roce 2003 bylo ze strany ekonomického odboru MK provedeno 22 úprav rozpočtu.

Na provoz:

41.358 tis. Kč.

Z toho:

33 995 tis. Kč na vlastní provoz muzea

5 234 tis. Kč – účelové prostředky ISO, kulturní aktivity, náhrada objektů vydaných v restitucích

337 tis. Kč – účelové prostředky od Grantové agentury ČR

1 792 tis. čerpání účelových finančních prostředků ze zahraničí (Culture ad.)

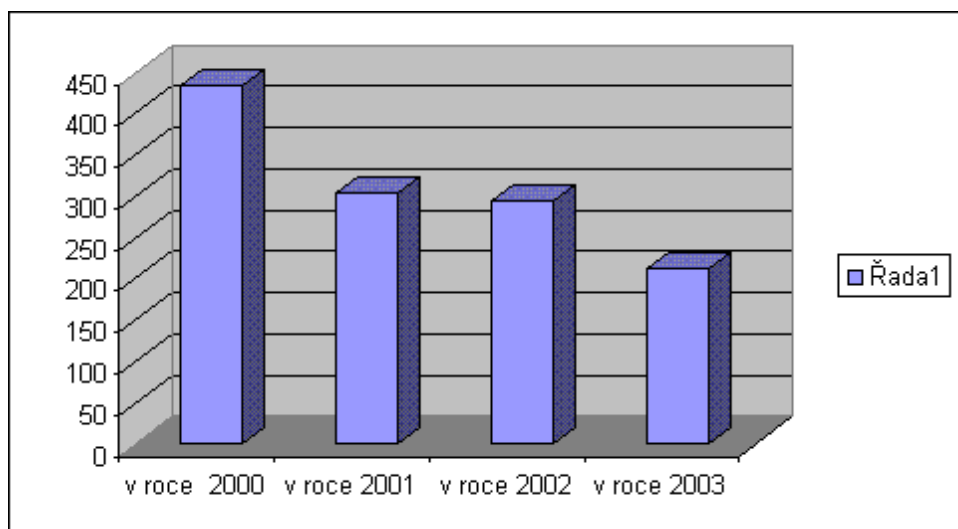
Na řešení investičních potřeb v rámci odstraňování škod způsobených povodněmi v roce 2002, na přestavbu zámku v Kamenici nad Lipou, na ISO a zpracování energetického auditu bylo poskytnuto ze strany zřizovatele 34 343 tis. Kč. Veškeré výše uvedené finanční prostředky byly v plném rozsahu vyčerpány.

V roce 2003 byl dosažen kladný hospodářský výsledek ve výši Kč 163.581,-.

I v roce 2003 byl tento výsledek docílen značnými úsporami v oblasti nákladů a hledáním nových zdrojů v oblasti příjmů.

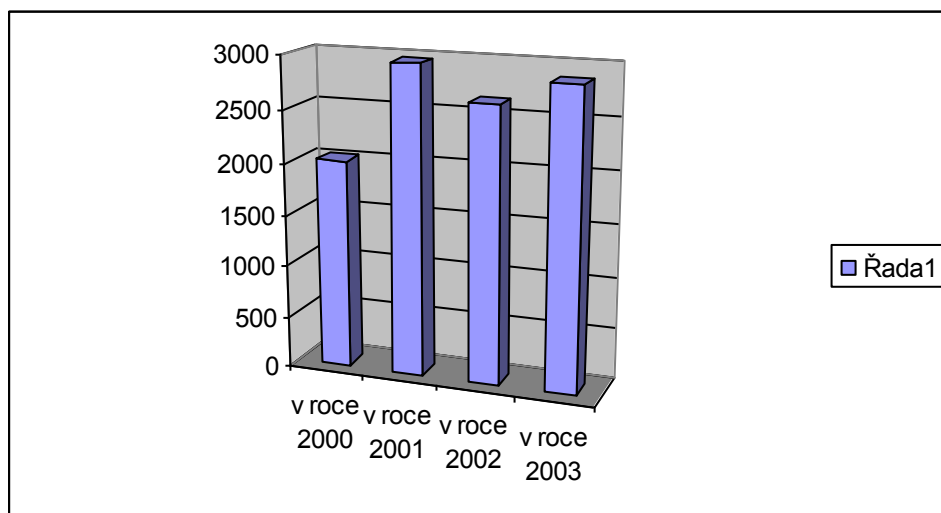
Rozklad příjmů a výdajů UPM

Osvědčení k vývozům

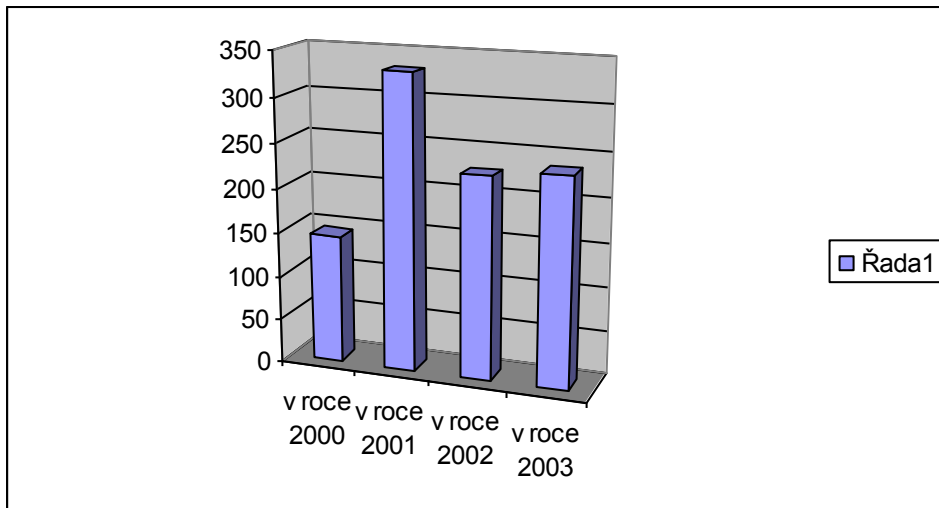
	tis. Kč
v roce 2000	435
v roce 2001	305
v roce 2002	294
v roce 2003	214

Vstupné

	tis. Kč
v roce 2000	2010
v roce 2001	2961
v roce 2002	2638
v roce 2003	2857

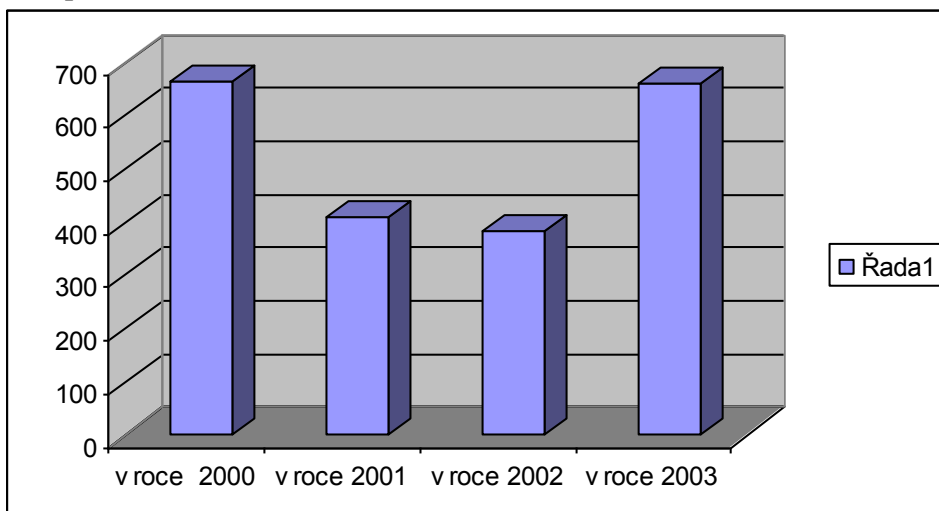
Reprodukční práva

tis.Kč

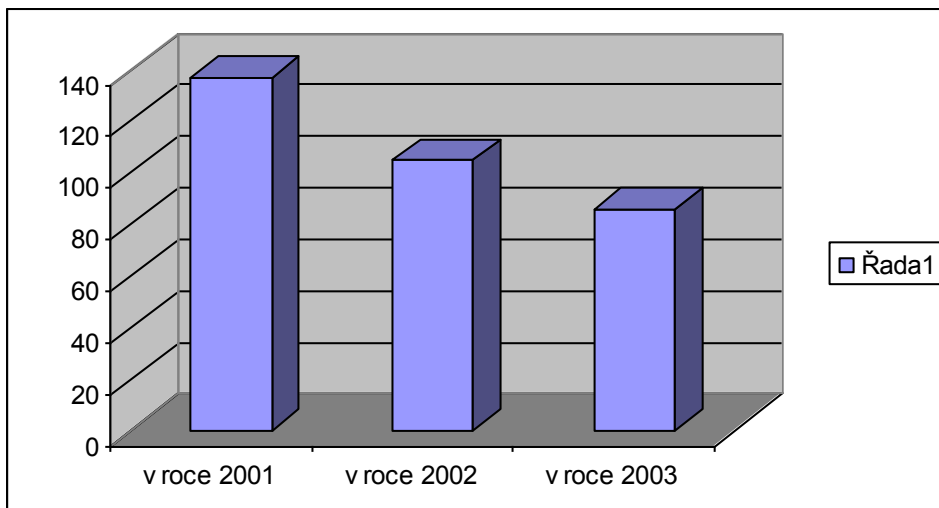
v roce 2000	145
v roce 2001	331
v roce 2002	227
v roce 2003	235

Nákup knih tis. Kč

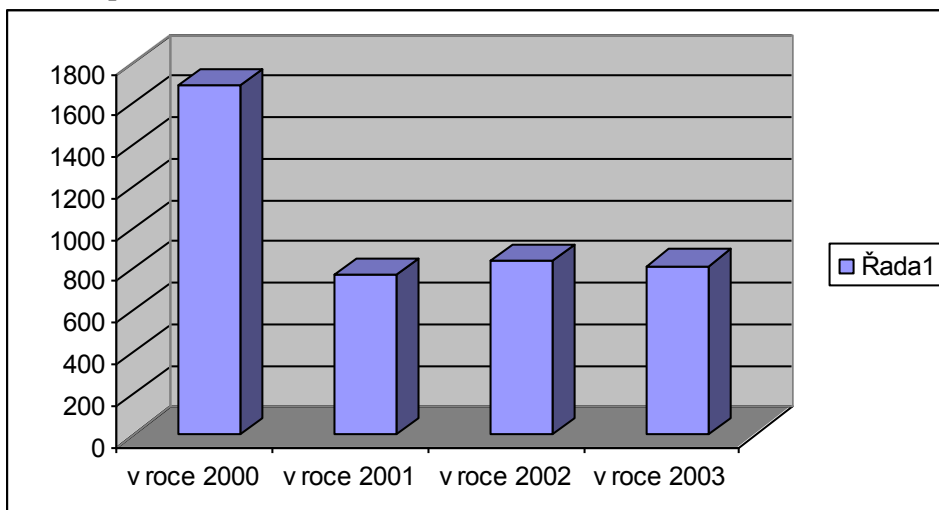
	tis.Kč
v roce 2000	666
v roce 2001	411
v roce 2002	382
v roce 2003	662

Pohonné hmoty tis. Kč

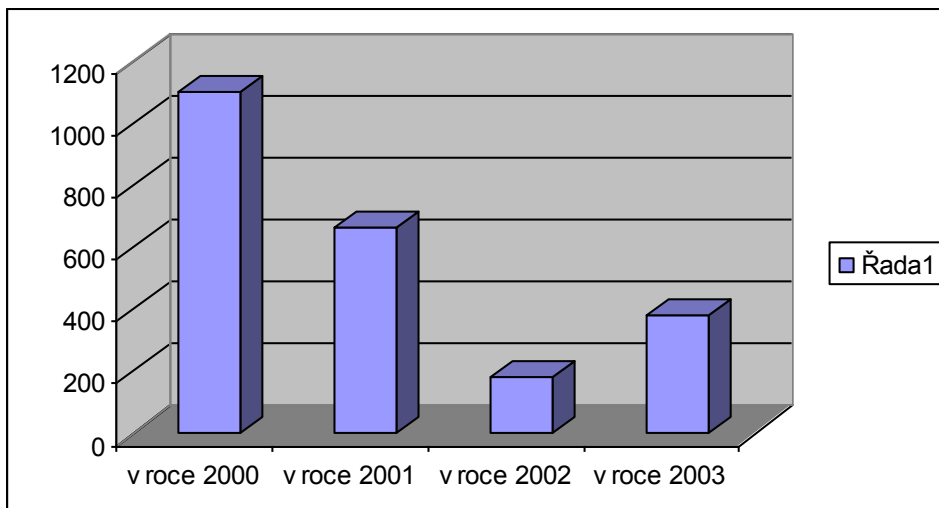
	tis. Kč
v roce 2001	137
v roce 2002	105
v roce 2003	86

Ostatní spotřební materiál tis. Kč

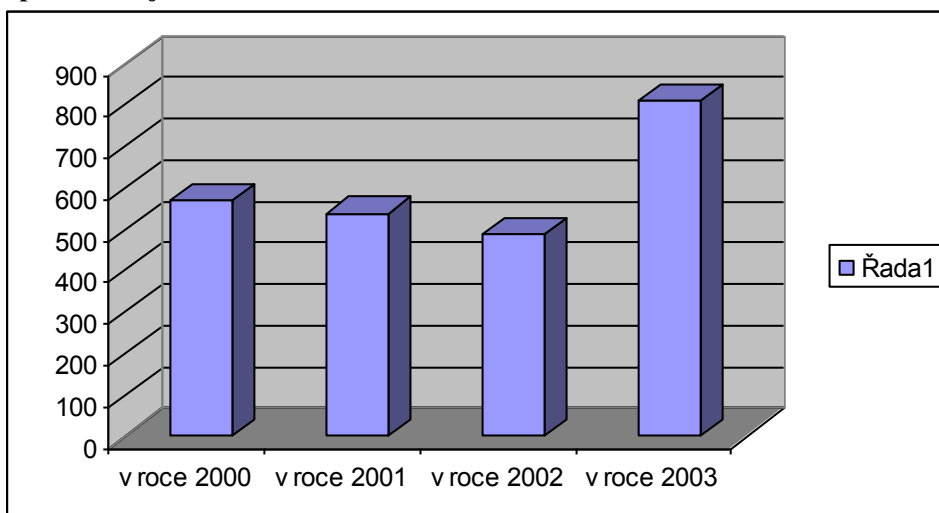
	tis. Kč
v roce 2000	1690
v roce 2001	777
v roce 2002	839
v roce 2003	818

Drobný materiál

	tis. Kč
v roce 2000	1098
v roce 2001	666
v roce 2002	182
v roce 2003	379

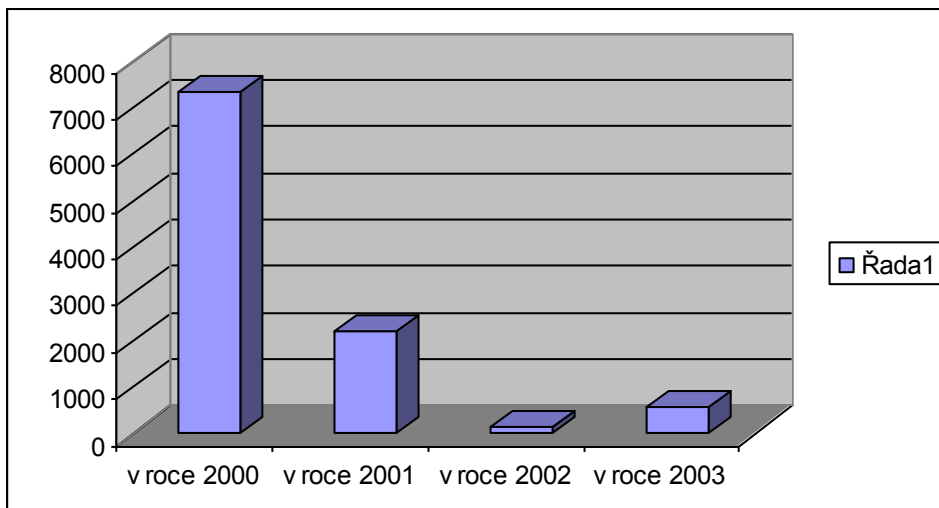
Oprava strojů

	tis. Kč
v roce 2000	571
v roce 2001	539
v roce 2002	487
v roce 2003	813

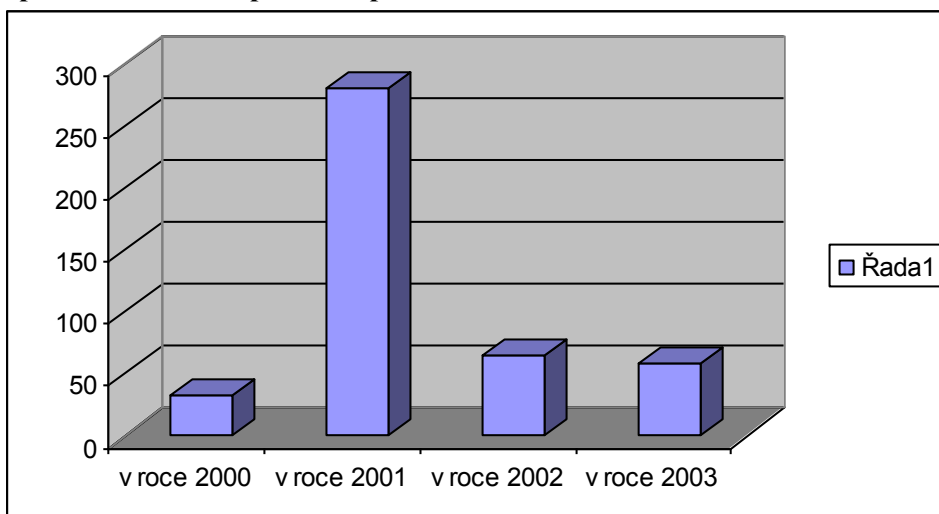
Oprava a údržba budov

	tis. Kč
v roce 2000	7352
v roce 2001	2207
v roce 2002	136
v roce 2003	576

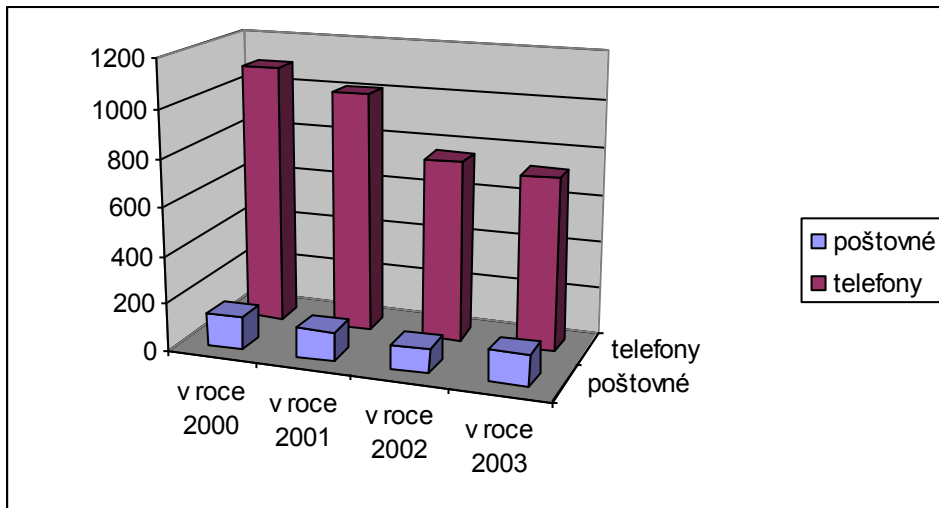
Vzhledem k finanční situaci je prováděna jen údržba a běžné opravy. Větší akce jsou kryty z prostředků MK (z 576 tis. Kč bylo za 420 tis. Kč prostavěno v Kamenici nad Lipou).

Oprava a údržba dopravních prostředků

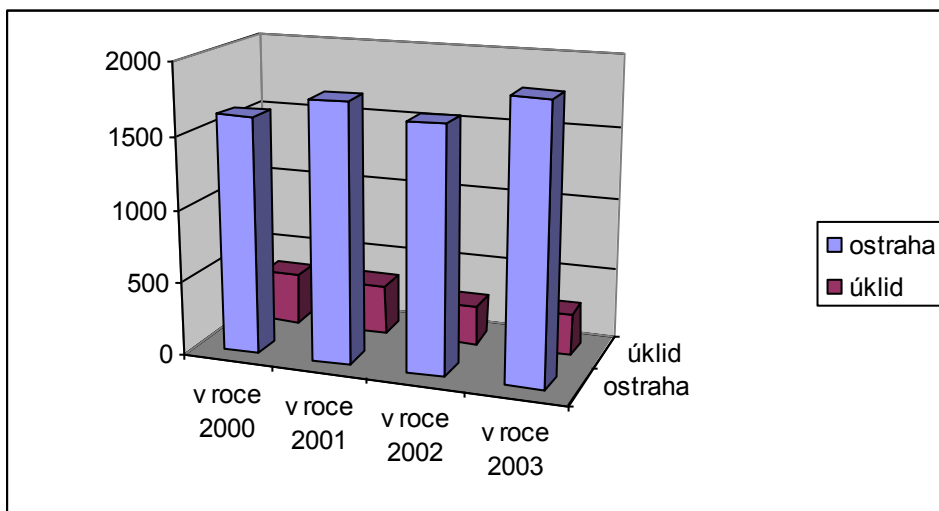
	tis.Kč
v roce 2000	33
v roce 2001	280
v roce 2002	65
v roce 2003	59

Poštovné a telefony

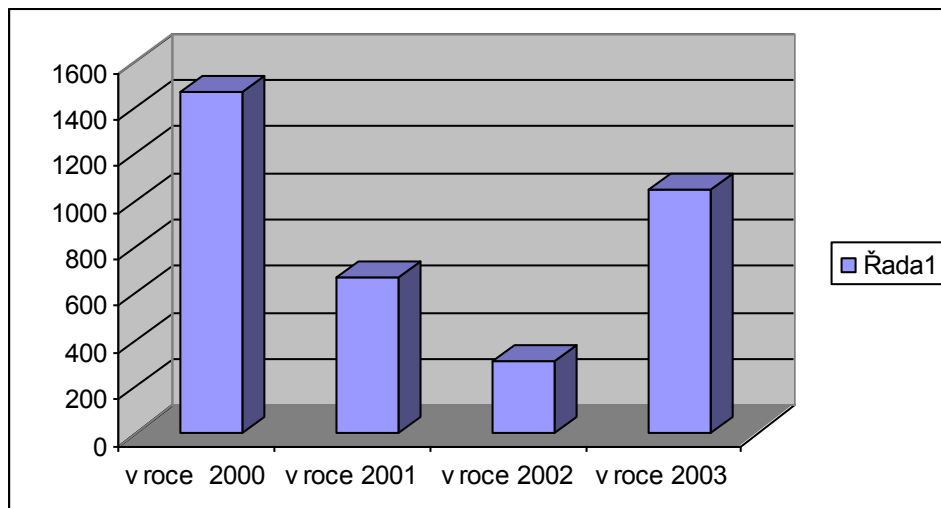
v tis. Kč	poštovné	telefony
v roce 2000	137	1093
v roce 2001	122	1008
v roce 2002	102	759
v roce 2003	130	728

Ostraha a úklid

v tis. Kč	ostraha	úklid
v roce 2000	1634	353
v roce 2001	1779	341
v roce 2002	1687	274
v roce 2003	1887	289

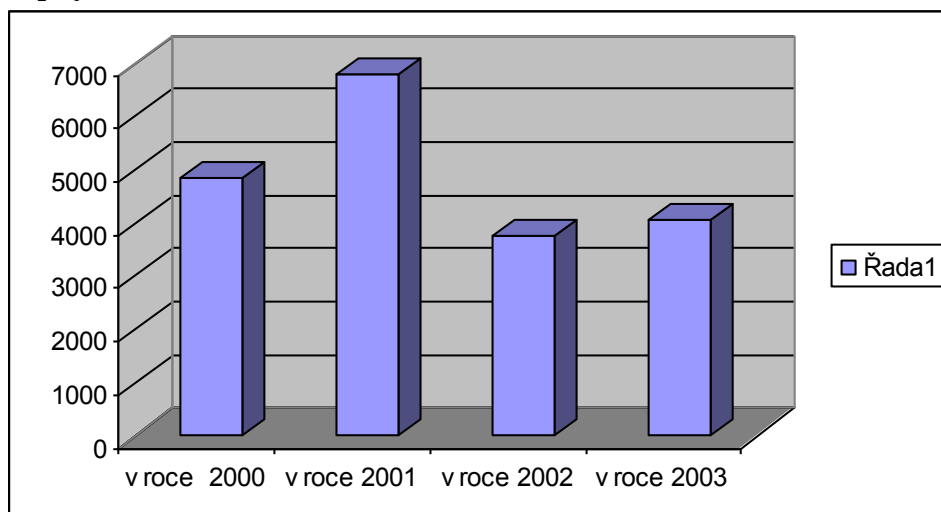
Nákup sbírkových předmětů

	v tis. Kč
v roce 2000	1471
v roce 2001	673
v roce 2002	314
v roce 2003	1052

Mzdové prostředky v tis. Kč	platy	DPP+DPČ	civilní služba
v roce 2000	13329	342	84
v roce 2001	13742	515	90
v roce 2002	15349	523	56
v roce 2003	16373	408	51

Odpisy

	v tis. Kč
v roce 2000	4856
v roce 2001	6785
v roce 2002	3777
v roce 2003	4065

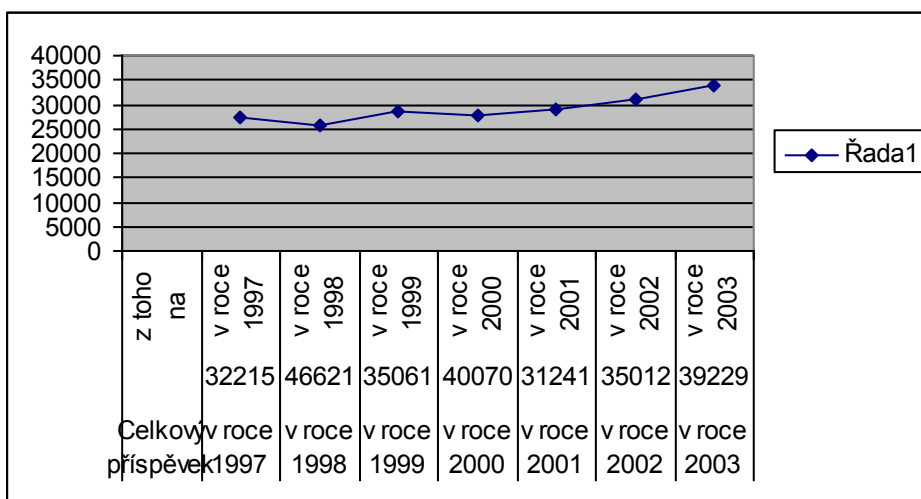
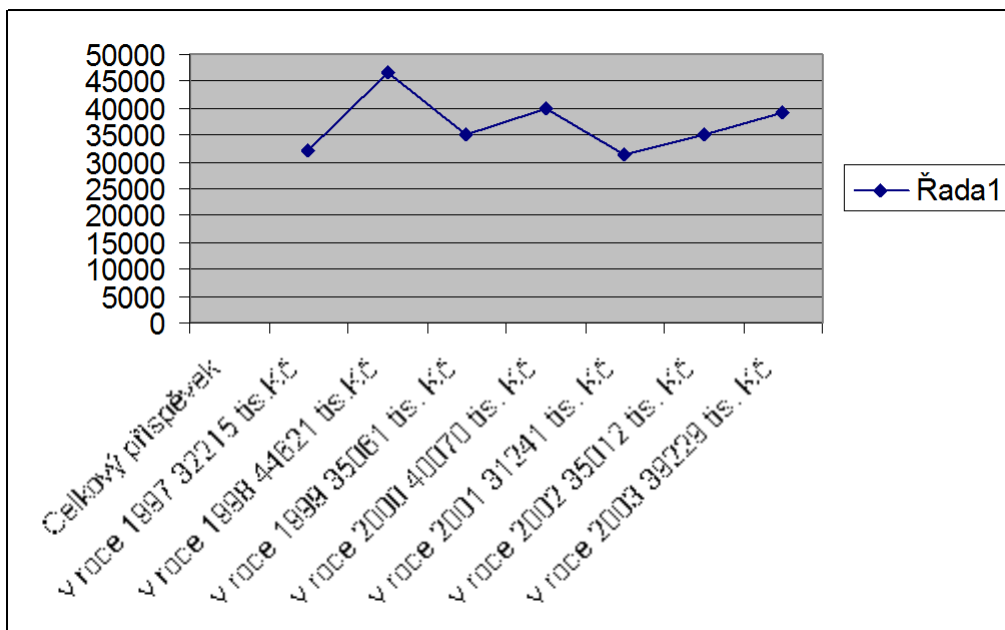
V roce 2002 a 2003 byl předložen rozpočet s prodlouženými odpisovými sazbami na dvojnásobek.

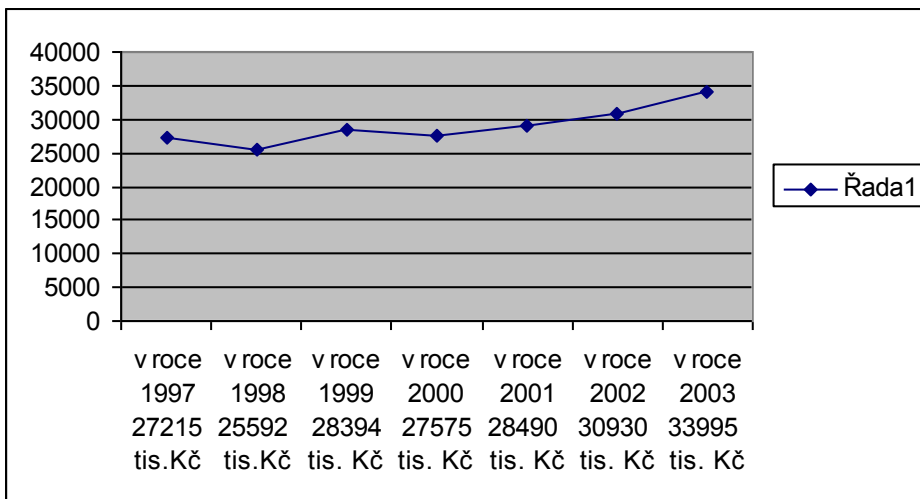
Rozbor zaměstnanosti (viz tabulka).

Celkový objem limit na prostředků na platy v roce 2003 nebyl překročen. Překročení limitu OON bylo kryto finanční dotací od Grantové agentury ČR.

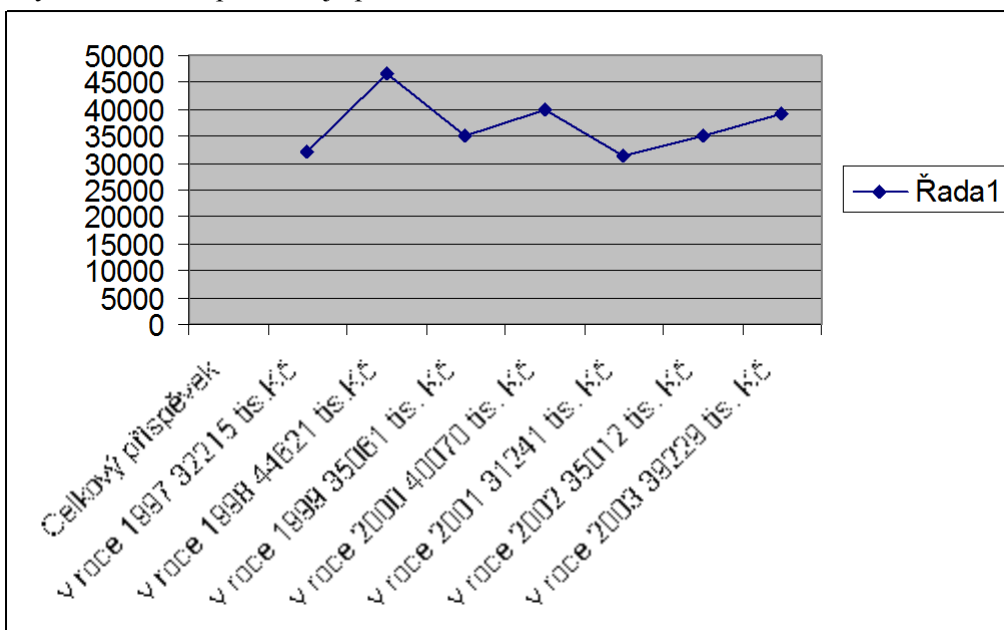
Zahraníční služební cesty (viz příloha)

Zahraníční služební cesty pracovníkům UPM hradili v převážné míře zahraniční partneři nebo Grantová agentura ČR.

Z výše uvedeného přehledu je patrné

Ing. Milan Košťál
ekonom